

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგბიღ ბეჭე-
დუნი სიფყავა, ფედილებით და ჭებებით ბუბ-
თის გაფანა ყულა უჯანსიბთაჲ უსაბაგლესია.

გამოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

პარასკევი, 30 ნოემბერი. 2018 წ. №242 (8643)

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 60 თეთრი

არჩევნები ერის გაგარჯვებისა და ნაცხროვანსთან ბრძოლისა!

სალომე ზურაბიშვილს პირველმა პატრიარქმა მიულოცა და ქვეყანას დაეუბიდა უსურვა

საპრეზიდენტო კანდიდატი სალომე ზურაბიშვილი საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქს შეხვდა. მედიასთან კომენტარი ზურაბიშვილმა შეხვედრის დასრულების შემდეგ გააკეთა.

მისი თქმით, პირველმა გამარჯვება საქართველოს პატრიარქმა მიულოცა და საპატრიარქოში მისვლა სთხოვა. შეხვედრას კი ზურაბიშვილის ინფორმაციით, წმინდა სინოდის წევრებიც ესწრებოდნენ.

„პირველმა ამ დილით პატრიარქმა მომილოცა გამარჯვება და მთხოვა, რომ მივსულიყავი, სადაც სინოდიც იყო შეკრებილი და ეს იყო ჩემთვის პირველი ნამდვილი ნიშანი იმისი, რომ გავხდები საქართველოს პრეზიდენტი, თუმცა ჯერ საბოლოო შედეგები არ არის დაზუსტებული, მაგრამ ყველამ ვიცით, როდესაც 97 პროცენტი დათვლილია, აღარ შეიცვლება ეს შედეგი. დღეს მე პირველად ვიგრძენი

თავი საქართველოს პრეზიდენტად. ეს იყო ძალიან მნიშვნელოვანი შეხვედრა პატრიარქთან, რამეთუ ის, რაც არის ჩემი ხედვა მომავლისა, ზუსტად ემთხვევა პატრიარქისას. ჩვენ გვჭირდება ამ ქვეყნის დამშვიდება, საზოგადოების დამშვიდება, ახალი პოლიტიკური ურთიერთობების განმტკიცება

ამ ქვეყანაში, რომელიც არ იქნება დამყარებული გადატრიალებაზე, არც ერთ მონო-დებაზე კიდევ ახალი ძალადობისკენ. ეს არის ჩემი გეგმა, როგორ დავამშვიდოთ საზოგადოება და როგორ გადავიყვანოთ ცხოვრება ახალ ყაიდაზე,“ – განაცხადა სალომე ზურაბიშვილმა.

საქართველოს პირველ ქალ-პრეზიდენტს, მის პლატაჟულაბას სალომე ზურაბიშვილს

ქპირფასო ქალბატონო სალომე!

თქვენ ქართველ ხალხთან ერთად მეტად მძიმე ბრძოლა გადაიტანეთ გაიძვერა და ცბიერი ბნელი ძალების წინააღმდეგ. მაგრამ ჩვენი დიდი წინაპრისა არ იყოს, თქვენმა სიკეთემ სძლია ბოროტებას და დღეს თქვენ პირველი ქართველი დედაპრეზიდენტი ბრძანდებით ჩვენი საყვარელი საქართველოსი. იმედია, თქვენი ევროპული ცოდნა-განათლება და დიდი ცხოვრებისეული გამოცდილება „ოცნების“ მხარდამხარ ახალ მამოძრავებელ ძალად იქცევა და მრავალტანჯულ საქართველოს გადაარჩენს და გაამთლიანებს.

ჩვენი გაზეთი იმთავითვე ყოველთვის თქვენ გვერდით იდგა და კვლავაც თქვენ გვერდით გვიგულეთ!

ულრმესი პატივისცემით და იმედებით

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქციის სახელით

საბრტაქ ძოგულია,
გურამ გომიანიშვილი,
ალექს ასლანიშვილი.
29.XI.2018.

100 წლის გაზეთი თქვენს დახმარებას ელის

განათავსეთ რეკლამა ყველაზე საჭირო და სანდო გაზეთში და ამით ხელი შეუწყვეთ 100 წლის ყოველდღიური გამოცემის აღორძინებას.

ჩვენი ანგარიში: №GE19TB7601536020100009. (შპს „ახალი საუკუნე“).

საკადრისი მივუზღოთ ნაცხებს!

ქართული ხალხის აქტიურობითა და გონიერებით დალდასმულ საპრეზიდენტო არჩევნების აბსოლუტურად სამართლიან შედეგებს „არ სცნობს“ ახალი რევოლუციის, ანუ სამოქალაქო ომის გარედან მოთავე ჩვენი სულიერი და მნეობრივი ხეობარი, ცნობილი პოლიტიკური არამზადა, გაკიმსახარა, ქრონიკული ნარკომანი მისეილ სააკაშვილი და მისი ნაცხროვა, რომლებმაც ვირეშმაკური პროვოკაციებით, „კარუსელების გრიალით“ და დადგმული უნიჭო სპექტაკლებით არჩევნები ღამის ჩაშალეს და თავიანთ სასარგებლოდ გააყალბეს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ნაცხები და მათი მხარდამჭერები ამდენ ხმას ვერა და ვერ მოაგროვებდნენ! ქართველი ხალხის, ქართული სახელმწიფოს მგერი, მოპალაღ ნაცხები მაღამე

მოვიდნენ და ვაღამელ საპრეზიდენტო და საპარლამენტო არჩევნებს, კვირას, 2 დეკემბერს კი თავისუფლების მოედანზე „მშვიდობიან“ საპროტესტო აქციას აანონსებენ...
ქპირფასო მკითხველო, ქართული ხალხო, გონს მოვათ, კიდეც ერთხელ გაერთიანდით და პრინციპულად მოითხოვეთ ნაცხების მთელი გუნდის განსამართლება და პოლიტიკურ სანაგვეზე მოსროლა! სომხევათ, ნაცხები და ე. წ. გაერთიანებული ოპოზიცია ქვეყნის აშენების, მშვიდობიანი ცხოვრების საშუალებას კი არა, სუნთქვის უფლებასაც არ გვაძლევან!
შიგნიდან ბატახილი ციხე ჩვენი ისტორიული ბრახაღია, არ შეგაშინდეთ! სამშობლოსთვის, სიპაითისთვის, საპაუარო ხმების დახვისთვის ბრძოლას ყოველთვის აქვს აზრი!

მაკრონის ნარილი ზურაბიშვილს: ბთხოვთ, მიიღოთ ჩემი პატივისცემა, ქალბატონო პრეზიდენტო!

გულწრფელად გისურვებთ წარმატებას თქვენი მანდატის შესრულებისას, — ამის შესახებ საქართველოს არჩეული პრეზიდენტის სალომე ზურაბიშვილისადმი საფრანგეთის პრეზიდენტ ემანუელ მაკრონის მიერ გამოგზავნილ წერილშია ნათქვამი. „ქალბატონო პრეზიდენტო, მსურს, მოგილოცოთ საფრანგეთისა და პირადად ჩემი სახელით საქართველოს მეთაურის პოსტზე არჩევა საარჩევნო პროცესის შედეგად, რომელმაც აჩვენა დემოკრატიული ღირებულებებისადმი ქართველი ხალხის ერთგულება. გულწრფელად გისურვებთ წარმატებას თქვენი მანდატის შესრულებისას. ვსარგებლობ შემთხვევით, რათა ხაზი გაეუსვა ჩვენი ქვეყნებს შორის ურთიერთობების ხარისხსა და ხანგრძლივობას, რასაც თქვენ ასე უწყობდით ხელს როგორც საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი. დარწმუნებული ვარ, ჩვენი კავშირები კიდევ უფრო გაძლიერდება. მსურს, დაგარწმუნოთ საფრანგეთის სრულ მზადყოფნაში, გააგრძელოს მოქმედება საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის პატივისცემით საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში. ვიმედოვნებ, შეგხვდებით ჩვენი მომავალი კავშირების გასაძლიერებლად. გთხოვთ, მიიღოთ ჩემი პატივისცემა, ქალბატონო პრეზიდენტო“, — წერს ემანუელ მაკრონი.

პეტრო პოროშენკო: სტრატეგიული პარტნიორები ვართ!

„ვლოცვას სალომე ზურაბიშვილს საქართველოს პრეზიდენტად არჩევას. გისურვებთ წარმატებას საქართველოს დემოკრატიული ევროპული განვითარების უზრუნველყოფაში და საზოგადოების კონსოლიდაციაში. დარწმუნებული ვარ ჩვენს ორ ქვეყანას შორის სტრატეგიული პარტნიორობის გაღრმავების გაგრძელებაში“, — წერს უკრაინის პრეზიდენტი.

დალია გრიბაუსკაიტას გულწრფელი სიტყვები

ლიეტუვის პრეზიდენტი დალია გრიბაუსკაიტე სალომე ზურაბიშვილს საპრეზიდენტო არჩევნებში გამარჯვებას ულოცავს: „საქართველოს ვლოცავ სალომე ზურაბიშვილის პრეზიდენტად არჩევას. გისურვებთ წარმატებებს და ქვეყნისა და ხალხის სამსახურში ყოფნას“, — წერს გრიბაუსკაიტე.

ესტონეთის პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილს გამარჯვებას ულოცავს

რომორც კერსტი კალულაიდი „ტვიტერში“ წერს, ის ორ ქვეყანას შორის არსებული შესანიშნავი ურთიერთობის კიდევ უფრო გაძლიერებას ელოდება. „ვლოცავ სალომე ზურაბიშვილს საქართველოს პრეზიდენტად არჩევას. ველოდები ესტონეთსა და საქართველოს შორის საერთო ღირებულებებსა და ინტერესებზე დაფუძნებული შესანიშნავი ურთიერ-

ობების კიდევ უფრო გაძლიერებას“, — წერს კალულაიდი.

ჩემი პირველი ვიზიტი იქნება ევროპაში!

— ბანანცხადა საქართველოს საპრეზიდენტო არჩევნებში გამარჯვებულმა კანდიდატმა სალომე ზურაბიშვილმა.

„არავისთვის მოულოდნელი არ იქნება, რომ ჩემი პირველი ვიზიტი იქნება ევროპაში, იქნება ბრიუსელში, ბერლინსა და პარიზში და იმ ბალტიის ქვეყანაში, რომლის პრეზიდენტმა ქალმა მომილოცა პირველმა, გამარჯვებულმა გულს ღამით“, — თქვა სალომე ზურაბიშვილმა საპატრიარქოში, პატრიარქ ილია მეორესთან გამართული შეხვედრის შემდეგ.

ორბელიანის სასახლე ბევრად უფრო ევროპული ყაიღის არის!

ორბელიანის სასახლე ბევრად უფრო ევროპული ყაიდის არის, ვიდრე — ეს მასშტაბური, რომელიც სხვა რაღაცებს მაგონებს, — ამის შესახებ საპრეზიდენტო არჩევნებში გამარჯვებულმა კანდიდატმა სალომე ზურაბიშვილმა ჟურნალისტებს განუცხადა კითხვაზე, ინაუგურაციის შემდეგ შეევა თუ არა პრეზიდენტის ავლაბრის სასახლეს.

„ორბელიანის სასახლე, თქვენ როგორც იცით, ჩემი ოჯახი, ჩემი წინაპრები ბარათაშვილ-ორბელიანები იყვნენ, ამიტომ, ორბელიანის სასახლე ჩემთვის არის სრულიად მისაღები. თუ ჩვენ გვინდა ევროპული, ორბელიანის სასახლე ბევრად უფრო ევროპული ყაიდის სასახლე არის, ვიდრე ეს მასშტაბური, რომელიც სხვა რაღაცებს მაგონებს...“

კარასინი ურთიერთობების ნორმალიზების იმედს გამოთქვამს

მოსკოვში იმედოვნებს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შედეგები ხელს შეუწყობს ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობების ნორმალიზებას, — განუცხადა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე გრიგორი კარასინმა „რია ნოვოსტის“.

„ვიმედოვნებ, რომ ამ არჩევნების შედეგები საშუალებას მოგვცემს შემდგომში განვაგრძოთ მუშაობა რიგ სფეროებში ჩვენი ორმხრივი ურთიერთობების ნორმალიზებასთან დაკავშირებით“, — განაცხადა კარასინმა.

იგივე იმედი გამოთქვა რუსეთის ფედერაციის საბჭოს საერთაშორისო ურთიერთობების კომიტეტის ხელმძღვანელმა კოსანოვმა.

კრემლი ზურაბიშვილის გამარჯვების შესახებ ინფორმირებულია, თუმცა რუსეთთან ურთიერთობების განვითარების შესაძლო პერსპექტივაზე თბილისის პოზიციის გარკვევამდე, ამ საკითხთან დაკავშირებით კომენტარს არ აკეთებს.

ამის შესახებ რუსულ მედიასთან რუსეთის პრეზიდენტის პრესმდივანმა დიმიტრი პესკოვმა განაცხადა. „რა თქმა უნდა, ჩვენ თვალს ვადევნებთ საინფორმაციო შეტყობინებებს, რომლებიც საქართველოდან მოდიოდა, ვითვალისწინებთ ინფორმაციას და ფაქტს კანდიდატის გამარჯვების შესახებ“, — განაცხადა კრემლის წარმომადგენელმა. კითხვაზე, ინვესს თუ არა სალომე ზურაბიშვილის გამარჯვება მოსკოვში ოპტიმიზმს, პესკოვმა უპასუხა: „აქ ჩვენ უმჯობესია, დაველოდოთ პირველ განცხადებებს, რუსეთსა და საქართველოს ურთიერთობების განვითარების შესაძლო პერსპექტივების შეფასებას.“

უდავოდ, ორი ერთი რჩება ერთმანეთისთვის ძალიან ახლოვდა. სახელმწიფოთაშორისი კავშირები კი ცნობილი მოვლენების შემდეგ უკეთესის სურვილს ტოვებს, — აღნიშნა ვლადიმერ პუტინის პრესმდივანმა.

პაშაძის ბრალი გამარჯვებულ სალომე ზურაბიშვილს

ბოდიში, ჩემო სალომე, შე მართლა, ქალო სალომე, ტყუილზნალოდ გამოე, შენმა ქალოვამ მაჯობა, ამხილა ჩემი ქაჯობა... ვაი, ვაი, რომ თცნებას ველარ დავადებ ვეტოსა, ნინოსთან ერთად მეც გავცხნი სკოლასა საბალეტოსა. შენთან ბრძოლაში ჩაჭრილმა, თუ ჩემი ნიჭი გავშალე,

მთელი მსოფლიო გამიცნობს, ვიმსახიობებ ვაშაზე. იქნება შემომნატროდე ზურაბიშვილი ვაშაძეს. იზრებიდენტე, ბატონო, მე კი გავყვები სცენასა, თუკი ივარგებ, იცოდე, არ ამოვიღებ ენასა, მაგნამ რა ვუყო, ვერ ვმაღაც ამ უსაშველო წყენასა.

როდემდე დავრჩე ამ დარღში, საპრეზიდენტო ურვაში. რად შემინცხვინე, შე ქალო, ეს გაწვეპილი უღვაში. როგორ გავუძლო, არ ვიცი, ივანიშვილის ლხენასა. მიშას დარღსა და ვარამსა, მახათგაყრილთა თმენასა. ბოკენიას და ბაქრაძის მღუღარე ცრემლთა დენასა. ნუთუ, რაც ვთესეთ ნაბოლში, უამინდობით მოცდება...

წუთითაც არ გაიფიქროთ, დაგვასამაროს „ოცნებამ“... როგორც აქამდე გაცლიდით, ისე გავაცლით სიქასა, „ცრუსთავი“ არ გვიღალატებს, ვით კვესიტაძე ნიკასა. თუ ნებით გზას არ დაგვიტომობთ, ხალხი აღდგება, იცოდეთ, ისეთი დღე დაგადგებათ, თქვენს ფეხქვეშ მიწა იწვოდეს... გონს მოდით, ეგ სავარძელი, თქვენ თვითონ გამოგვიწოდეთ. ველარ აგიტანთ ქვეყანა, რაც იბოგინეთ, გეყოფათ, ჩვენ მხარეგვა გაერო, ამერიკა და ევროპა!..

* * * დამოლოს, გეტყვი მართალსა, ნურვისგან ითხოვ ქებასა. ცხრაასი კაცი მხარს გვიჭერს რა სძლევს ცხრაასის ნებასა, ეგ შენი პრეზიდენტობა არ ნიშნავს გამარჯვებასა, გამარჯვებულნი ჩვენა ვართ, ხვალინდელი დღე ჩვენია, ასე რომ, ქალო სალომე, ტყუილად მოგილხენია!

თვალცრემლიანი ბრიგოლ ვაშაძე, ჩაიწერა ნუგზარ ნიკოლაშვილმა

ბინაროვანი უსაშველოდ გაჭიანურებული საპრეზიდენტო არჩევნები, როგორც იქნა, დასრულდა. ის საკმაოდ მშვიდად დაიწყო და წარმოაჩინა, რომ საქართველოში იყო 46 კაცი(!), რომელთაც თურმე ქვეყნის პრეზიდენტობისთვის საჭირო უნარი და შესაძლებლობაც ჰქონდა და გულიც ერჩოდა. მათ შორის იყო დამოუკიდებელი კანდიდატი სალომე ზურაბიშვილი.

სიაში მის ყოფნას სულაც არ გამოუწვევია რაიმე აუიოტაჟი და არც შემდეგ, შემცირებული 25 კაცის პირობებში. და არც გამოინვევდა (ბოლოს და ბოლოს, ერთ დროს პრეზიდენტობის კანდიდატები იყვნენ როინ ლიპარტიელიანი და ქართლოს ლარიაშვილი), რომ არა ერთი მოვლენა: ამ დამოუკიდებელ კანდიდატს მხარი დაუჭირა სახელისუფლო „ქართულმა ოცნებამ“, რომელმაც რატომღაც საყოველთაოდ გასაოცებლად, საკუთარი კანდიდატი არ წამოაყენა და ჯილად ეს ქალბატონი აირჩია. და დაიწყო...

დიდ ამერიკელ მწერალს მარკ ტვენს აქვს პატარა მოთხრობა „რატომ მოვსენი ჩემი კანდიდატურა არჩევნებიდან?“ (სათაურის სიზუსტეზე თავს ვერ დავდებ). გახსოვთ რეებს უნოდებდნენ ან უნებოდნენ ამ კანდიდატს მონაწილეობა მიეცინო? ხან საგანგებოდ ჩამოძინებულ ბავშვების გროვას შეუსდებდნენ „მამა-მამას“ ძახილით, ხან კიდევ — უარესს. იმდენი ქნეს, გამოგონილი სიცრუეებით კაცს საქვეყნოდ გაუტყნეს სახელი და იძულებული გახადეს, გაბეზრებულს თავისი კანდიდატურა მოეხსნა.

მიუხედავად იმისა, რომ სალომეს ბევრად მეტი სიმყრალე და სიბინძურე დაატყნეს თავს: თავისი შვილის ნათლის გაწყვეტა, ცოლად, ატოცში მისულს საპრეზიდენტო ბიბლიოთეკის ვინმე აჯილდა თანამშრომელმა უკადრებელი აკადრა, რისთვის მოხვდნენ შე წითლაშკაო... ყველაფერი ეს და უარესი კიდევ სხვა, უბრალოდ სტილდება ადამიანური ურთიერთობის ზღვარს.

მაგრამ სალომემ გაუძლო, გაუძლო არა მარტო „რუსთავი-2“-ის ბინძურ ნიკაგვარამობასა და მთელი ნაცემობის უკეთურობას, არამედ თვით სელაბა კონსერვანტის „მოლატატე-მოლატატის“ ძახილსა და სხვა არაკაცობას.

გაუძლო და საარჩევნო კამპანია, რომლის მსგავსიც დაძაბულობით საქართველოს ისტორიას არ ახსოვს, ბოლომდე მიიყვანა.

და აი, როგორც იქნა, დადგა 28 ნოემბერი, მე-2 ტურის დღე.

თანაგრძნობის, მხარდაჭერის ნიშნად მზებაც გამოანათა.

რატომღაც მირზა გელოვანის სიტყვები მახსენდება: „გუშინ ვებრძოდი ცეცხლს და ურაცანს“. თუმცა რატომ „რატომღაც“? სწორედაც ბოროტების, სიცრუის, მტრობის ქარცეცხლს ებრძოდა სალომე ამ დღეებში.

დაიწყო მეორე ტური და დაიწყო ფოკუსები.

კორესპონდენტი კახეთის ერთ-ერთი უბნიდან გვარწმუნებდა: „ამომრჩეველი მოჰყავთ მანქანებით ან ძალით!“

ოღონდ ამ ცნობიდან ვერ მიხვდებოდი კონკრეტულად როგორ მიჰყავდათ ხალხი ძალით! ორი კაცი ხელეზში ჩააფრინებოდა და და მესამე ზურგში აწვევოდა, თუ მხრებს უკოჭავდნენ და ცხენს გამოაბამდნენ ძუაზე?

თელავში ოპოზიციაზე ძალადობდნენო... ოღონდ, არ უთქვამთ, ცხვირ-პირს უნაყავდნენ თუ კეკელი აბამდნენ, ან შვილებს უყიდნენ სტამბოლში?

მერე უცებ, გამოაგნებელი: გურჯაანის რაიონის სოფელ ჩუმლაკში სროლებიაო. თანაც ეს იმ დროს ხდებოდა, როცა იქ დამკვირვებლად გაჭრილი გიორგი სააკაშვილი, ყოფილი პრეზიდენტის ძმა იმყოფებოდა.

ჯერ თქვეს, ამის ვიდეოკადრები არსებობსო, მერე აღმოჩნდა, რომ ეს კადრები თურმე სულ ის იყო, რომ გიორგი სააკაშვილიმა გვამცნო, საარჩევნო უბნიდან გამოვდიოდით მანქანით, როცა გასროლა გავიგეთო. ვინ გაისროლა, რა გაისროლა, რამდენჯერ გაისროლა და ვის ესროლა, საერთოდ მართლა გაისროლა თუ არა, რა თქმა უნდა, არავინ არაფერი იცის. სამაგიეროდ „რუსთავი-2“-ის წამყვანმა დაგვზავრა, ოპოზიციის წარმომადგენლები საფრთხის ქვეშ არიანო.

ბევრი ცნობა მოგვასმენინეს „ოცნების“ მიერ ამომრჩეველთა მოსყიდვისა და ფუ-

„რუჩკას“ არ ენდოთ, ბიჭებო!

უეღბი, როგორც ბაპარჯუბაზა მისი!

ლის დარიგების შესახებ. ოღონდ, დიდი დაპირების მიუხედავად, ეს არაფრით დაუმტკიცებიათ, რაც ბუნებრივად ქმნიდა შთაბეჭდილებას, რომ ასეთი დარღვევები გამოგონილი იყო. ეს დაკვირვება განამტკიცა ატენში მომხდარმა სწორედ რომ კრიმინალურმა ამბავმა: ვინმე ვასილისა ჯაბახიძე ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენელი, ყიჟინით, თქვე ჩათლახებო, საარჩევნო უბანზე შეიჭრა და კომისიის თავმჯდომარეს ხელიდან გამოგლიჯა ამომრჩეველთა სია, გაიტაცა და იმ სიაში გვარების გასწვრივ მიანერა ციფრები 30-40-50, ვითომ მათთვის გასამრჯელოდ გაცემული თანხები. მეკობრე ვასილისა უბნიდან გააძევეს და კარგებაც მიაცილეს.

ვიდეოცნობებში ხშირი იყო ამა თუ იმ უბანთან მდგომ მსუბუქ მანქანებში მსხდომებზე ეგზალტირებული ქალბატონების თავდასხმები: ვინ ხართ, აქ რა გინდათ, ხელში რა გიჭირავთო.

მოხდა დამკვირვებელთა შორის დაპირისპირებაც.

ზუგდიდში ერთ-ერთ უბანზე დაიკარგა ამომრჩეველთა სამაგიდო სია, ოღონდ გვიან განმარტეს, 15-ფურცლიანი სიიდან ერთი ფურცელი დაიკარგაო.

და ა.შ. და ა.შ.

და ეს ყველაფერი: კარგად მოფიქრებული და ორგანიზებული პროვოკაციები, ძირითადად ოპოზიციის დამკვირვებლების მონადეხული იყო. აქ ჩემი დაკვირვებაც მინდა მკითხველს გავუზიარო. ასე მგონია, ნაციონალური მოძრაობა უკვე სადღაც შუადღისთვის მიხვდა, რომ არჩევნები წაგებული იყო და სწორედ იმ დრო-

იდან წამოვიდა მისი „მხილებითი“ ხასიათის ნიაღვარი. ამას დამატა „მტკიცება“, რაც კი მსოფლიოში გაყალბება არსებობს, „ქართულმა ოცნებამ“ დღეს ყველა მათგანი გამოიყენაო.

გაყალბება-დანამებაში არა, მაგრამ იმაში კი მართალი იყო ყურებჩამოყრილი ზაალ უდუმაშვილი: „ოცნებამ“ მართლაც მოახერხა მთელი თავისი რეზერვის ამოქმედება, მთელი აქტივის ერთ მუშტად შეკვრა მეორე ტურის მოსაგებად, იმისთვის, რომ „გაერთიანებულ ოპოზიციას“ არ გაეყალბებინა არჩევნები, ოპოზიციას თვალნათლივ დაანახვა თუ რა შეუძლია, რომ მან მოახერხა პირველი ტურისგან განსხვავებით დამატებით დაახლოებით 300 ათასი ამომრჩევლის გამოყვანა.

ამრიგად, დამთავრდა ფაჩიკოს გარმონივით განელილი, დამქანცავი, კბილის ტკივილივით ტვინის გამბურღავი საპრეზიდენტო არჩევნები. დამაჯერებლად გაიმარჯვა სალომე ზურაბიშვილმა. თუ ეს გამარჯვება პირველ ტურში მინიმალური იყო — მხოლოდ ერთი პროცენტი, დამაჯერებელი, ბრწყინვალე აღმოჩნდა მეორე ტურში — 19 პროცენტი (59,44 : 40,46) ეს გამარჯვება გამოაჩინა ეგზიტპოლმა არჩევნების დამთავრების უმაღლეს!

ამით კიდევ ერთხელ ხვამაღლა ითქვამს: არა მოსალაღი რამის, არა — ტაროს, არა — ძალადობას, არა — სააკაშვილს.

დამარცხებულმა გრიგოლ ვაშაძემ, რომელსაც ისეთი სახე ჰქონდა, როგორც სახედავს, რომელსაც ცხვირში პოტანა ჩატენეს, ვითომ ნირი არ წაიხდინა. ამისთანა

სირცხვილი, რაც ამ გამარჯვებით „ოცნებამ“ მოიპოვა, იშვიათაო. ჩვენ არ ვიშლებით, ადგილზე ვრჩებით!

ეს დაახლოებით იმას ჰგავს, 2008 წლის აგვისტოს ომში დამარცხებულმა სააკაშვილმა რუსთაველის პროსპექტზე გამარჯვება რომ იხეიმა.

არ ვიცი, ეს ნაცარქექია გრიშა აქ რომ რჩება, რამის მართლა გაკეთებას აპირებს, თუ თავს იმშვიდებს, მაგრამ ერთი კია, იგი თავისი ასეთი „გმირული“ პოზიციით კოჭს უგორებს იდეურ მოძღვარს ნირნამხდარ, სახემოქცეულ სააკაშვილს, რომელმაც... არჩევნების შედეგები... არალეგიტიმურად ცნო და ხალხს დაუმორჩილებლობისკენ მოუწოდა.

ერთი სიტყვით, არ გათვრდების ყორანი, არ გასწორდების კუდი ძაღლისა, მგელი არ მოიშლის მგლობასა... ახლა მთავარია, რა პოზიციას დაიკავებს ერთიანი ოპოზიცია — „ნაციონალური მოძრაობა“, გაიზიარებს ბელადის მონადეხას თუ უარს იტყვის მასზე და სააკაშვილს საბოლოოდ მოისვრის ისტორიის სანაგვეზე (აქ ისიც საფიქრებელია, რომ თუ ეს არ გააკეთა, თვითონ იქნება მოსროლილი იმ სანაგვეზე — ბოლოს და ბოლოს!)

ძალიან მნიშვნელოვანია სალომე ზურაბიშვილის ნუხანდელი განცხადებიდან ერთი ფრაზა, რაც თვალნათლივ წარმოაჩინეს თუ როგორი პრეზიდენტი ეყოლება საქართველოს ხვალ: „ჩემთვის მნიშვნელოვანია დიალოგი მათთან, ვინც დღეს ხმა არ მომცა!“

„ოცნებამ“ კარგად დაინახა, რა არის საკეთებელი და არ გვტოვებს იმედს, რომ დროულად გამოასწორებს შეცდომებს, რომლებიც, კაცმა რომ თქვას, ცოტა როდი აქვს.

* * *

ამ გამარჯვებას კიდევ ერთი ხელშეხსნები შედეგად შეიძლება მოჰყოლოდა: „რუსთავი-2“-ელი ნიკა გვარამია, რომელმაც აშკარად მოაბეზრა თავი საზოგადოებას თავისი უსაზიზღრესი ინსინუაციებით, ერთხელ და სამუდამოდ მოცილებოდა ეკრანს. ამ ვარაუდს ის მათქმევინებს, რომ ცოტა ხნის წინათ ამ კაცმა თავისი ტელევიზიის ეკრანიდან განაცხადა, არჩევნებში სალომე ზურაბიშვილის გამარჯვების შემთხვევაში აუცილებლად საქართველოდან წავალაო. მაგრამ ვითომ მართლა წავა? ისეთი ქვემოქრომია, შეიძლება რამე მოიგონოს და თავი დაიძვრინოს დანაპირებისგან.

სხვათა შორის, ნიკა გვარამიას და მისი მენყვილე ეკა კვესიტაძეს წვლილი აქვთ შეტანილი არჩევნებში „ოცნების“ ამ გამარჯვებაში.

როგორ?

როგორ და ნიკა და მისი ტელევიზია ისე ბინძურად, ისე საზიზღრად ირჯებოდნენ „ოცნების“ და მის მიერ მხარდაჭერილი კანდიდატის მიმართ, რომ საზოგადოებაში გამოიწვიეს ბუნებრივი პროტესტი ოპოზიციის მიმართ. ისე რომ, უნდა დაფუფასოთ!

ამრიგად, არჩევნები ჩატარდა, არჩევნები შედგა. საქართველოს 1975 ათასმა მოქალაქემ თავისი არჩევანი გააკეთა: საქართველოს ახალი პრეზიდენტი ჰყავს — კავკასიაში პირველი პრეზიდენტი ქალი სალომე ზურაბიშვილი!

ალექო ასლანიშვილი

მოლოცვა გათუხიდან სალომე ზურაბიშვილს

„მზიანი ღამის საპანე“ თქვენს სურათს ელის!

„პოი დედანო, მარად ნეტარნო, კურთხევა თქვენდა ტკბილ-სახსოვარნო“ — ნიკოლოზ ბარათაშვილის ეს უვედავი სიტყვები ამშვენებს მწვანე კონცხზე, ბათუმის ბოტანიკურ ბაღში, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II-ის „სავანე მზიანი ღამის“ ტერიტორიაზე მდებარე მუზეუმ „მზიანი ღამის“ ერთ-ერთ განყოფილებას, სადაც საქართველოში მცხოვრები და მოღვაწე გამოჩენილი მანდილოსნები არიან წარმოდგენილი, მათ შორის არის უწმინდესისა და უნეტარესის მიერ შესრულებული წმინდა თამარ მეფის პორტრეტი, დიდი ქართველი მოქანდაკე მერაბ ბერძენიშვილის ქანდაკების „წმინდა ქეთევან წამებულის“ ესკიზი, ცნობილი ბათუმელი მოქანდაკის დავით ბოლქვაძის „წმინდა ნინო“ და სხვათა ნამუშევრები. ამიერიდან შეგვიძლია, უამრავ უცხოელ სტუმარს სიამაყის გრძნობით კიდევ ერთი ღირსეული ქართველი ქალბატონის, დედის, საქართველოს არსებობის ისტორიაში პირველი პრეზიდენტი ქალის, ნიკო ნიკოლიაძის შვილთაშვილის სალომე ზურაბიშვილის სურათი შევთავაზოთ.

გულითადად ვულოცავთ მთლიანად საქართველოს ამ ბრწყინვალე არჩევნის გაკეთებას, ხოლო ქალბატონ სალომეს მივმართავთ უმორჩილესი თხოვნით, გამოგვიგზავნოს თავისივე გემოვნებით შერჩეული ფოტოსურათი ავტოგრაფით.

წინასწარ ვუსდით მადლობას და ვუსურვებთ ღვთის შემწეობას გამთლიანებული საქართველოს და მის მკვიდრთა საკეთილდღეოდ.

ავთანდილ ბერიძე — ჟურნალ „მზიანი ღამის“ რედაქტორი; **რამაზ სურმაზიძე —** საზოგადო მოღვაწე, მწერალი, პუბლიცისტი, პროფესორი; **მინაილ ძაშვილი —** პროფესორი; **ედიტ მახუშტაძე —** აგარაულ მეცნიერებათა დოქტორი; **თამარ სირაძე —** ბათუმის რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პრორექტორი, პროფესორი; **ნუბუარ ოძრეშვილი —** სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი; **მირიან პაპუნია —** ეკონომიურ მეცნიერებათა დოქტორი; **ბურბან ფუტყაძე —** აჭარის მხატვართა კავშირის თავმჯდომარე; **დავით ბოლქვაძე —** მოქანდაკე; **ლიანა შარაშიძე —** დამსახურებული პედაგოგი; **მამაძე მონანიძე —** ჟურნალ „მზიანი ღამის“ პასუხისმგებელი მდივანი; **იანა შალვაშვილი —** ტელე აბუსერიძის უნივერსიტეტის ლექტორ-მასწავლებელი; **მზიან შაშვიანი —** ტელე აბუსერიძის უნივერსიტეტის ლექტორ-მასწავლებელი; **ოთარ ბაბუა —** მუზეუმ „მზიანი ღამის“ მცველი.

ადმინისტრაციული რესურსები, რომელმაც ნაშალა ხაზი სსსკ-ს და პარტიას შორის, მიჰქრობდა საჯარო მაუწყებლისგან, ვერ უზრუნველყოფდა ობიექტურობას!

ეუთოს დამკვირვებლებმა არჩევნების მეორე ტური შეფასეს. მოკლევადიანი მისიის სპეციალურმა კოორდინატორმა კრისტიან ვიგენინიმ წინასწარი მონიტორინგის შედეგები წარადგინა. დამკვირვებლების საერთო შეფასებით, არჩევნების მეორე ტური იყო კონკურენტული და კანდიდატებს თავისუფლად შეეძლოთ კამპანიის ჩატარება, მაგრამ ისინი უარყოფითი ხასიათის საინფორმაციო კამპანიასაც უსვამენ ხაზს.

„ეუთომ გამოავლინა დაახლოებით 200 დამკვირვებელი საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში. მეორე ტური იყო კონკურენტული და კანდიდატებს თავისუფლად შეეძლოთ კამპანიის ჩატარება, მაგრამ ჩვენ უნდა აღვნიშნოთ უარყოფითი ხასიათის საინფორმაციო კამპანიისა, რომელიც ძირს უთხრიდა პროცესს. რეგულაციების ნაკლებობა გარკვეულ სამართლებრივ ბუნდოვანებას ქმნიდა. მკაცრი რიტორიკა, ადმინისტრაციული რესურსების ბოროტად გამოყენება, რომელმაც ნაშალა ხაზი სახელმწიფოსა და პარტიას შორის, მძაფრი პოლარიზაცია, მიკერძოება საჯარო მაუწყებლისგან ვერ უზრუნველყოფდა ობიექტურობას“, – განაცხადა ვიგენინიმ.

მისივე თქმით, არჩევნების დღეს ამომრჩევლის აქტიურობა იყო მაღალი, თუმცა ამან გააძლიერა ეჭვები გარკვეული დაშინების შესახებ.

„არჩევნების დღეს ამომრჩევლებმა აქტიურად მიიღეს მონაწილეობა არჩევნებში და დადებითად შეფასდა ეს პროცესი, თუმცა ამან გააძლიერა ეჭვები დაშინების შესახებ. არჩევნები უნიკალური იყო, არა მხოლოდ ორრანდანიანობის გამო, არამედ ეს ბოლოჯერ ხდება, რომ ქართველი ხალხი ირჩევს სახელმწიფო მეთაურს პირდაპირი და ფარული კენჭისყრის მეშვეობით. ყველა კითხვა დაკავშირებული წინასწარ შეფასებასთან უნდა გადაიჭრას ხელისუფლების მიერ დაუყოვნებლივ. ეს ეხება დაფინანსების წესებს, ადმინისტრაციული რესურსების გამოყენებას. ჩვენ ერთი მიზანი გვაქვს, რომ გაუმჯობესდეს საარჩევნო პროცესი, გაძლიერდეს დემოკრატია ამ ქვეყანაში“, – განაცხადა ვიგენინმა.

არ ვფიქრობ, რომ ეს არჩევნები დააზარალებს საქართველოს იმიჯს!

რაც შეეხება კითხვას, როგორ დაინახავს საქართველოს საერთაშორისო საზოგადოება, ეს პოლიტიკური შეფასებაა, თუმცა არ ვფიქრობ, რომ ეს არჩევნები დააზარალებს საქართველოს იმიჯს, – ამის შესახებ ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის დელეგაციის ხელმძღვანელმა ანდრე ჰუნკომ განაცხადა. რაც შეეხება არჩევნების ლეგიტიმურობას, მისი თქმით, ეს არის სასამართლოს პრეროგატივა.

„არსებობს ადამიანის უფლებათა სასამართლო სტრასბურგში, რომელსაც შეგიძლიათ, მიმართოთ, თუ მიგაჩნიათ, რომ თქვენი თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნების უფლება იყო დარღვეული. ჩემი პირადი შეხედულებით, შესაძლოა, ამან იმოქმედა რეზულტატზე, მაგრამ არა საბოლოო შედეგზე. რაც შეეხება კითხვას, როგორ დაინახავს საქართველოს საერთაშორისო საზოგადოება, ეს პოლიტიკური შეფასებაა, თუმცა არ ვფიქრობ, რომ ეს არჩევნები დააზარალებს საქართველოს იმიჯს. თუ შეადარებთ წინა არჩევნებს და მეორე ტურს, შერეული სურათი გამოვა, ზოგიერთ ასპექტში პროგრესია და ზოგიერთში რეგრესია“, – განაცხადა ანდრე ჰუნკომ.

დათვლილია ხმების 100%:
ზურაბიშვილი - 59,52%;
პაშაძე - 40,48%;

საპარლამენტო ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ინფორმაციით, დათვლილია ხმების 100%.

საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურში მმართველი გუნდის მიერ მხარდაჭერილ კანდიდატ სალომე ზურაბიშვილის ხმა ამომრჩეველთა 59,52%-მა (1 147 627 ხმა) მისცა, გაერთიანებული ოპოზიციის კანდიდატ გრიგოლ ვაშაძეს – 40,48 %-მა (780 633 ხმა).

28 ნოემბერს საქართველოს მოსახლეობამ 5-ის ნაცვლად 6 წლით, პირდაპირი წესით ბოლოჯერ აირჩია ქვეყნის პრეზიდენტი. პირველი ტური 28 ოქტომბერს გაიმართა. ცესკოს მონაცემების თანახმად, „ქართული ოცნების“ მიერ მხარდაჭერილმა დამოუკიდებელმა კანდიდატმა სალომე ზურაბიშვილმა ხმების 38,64% მიიღო, „ნაციონალური მოძრაობის“ კანდიდატმა გრიგოლ ვაშაძემ – 37,74%.

მთაწმინდის ოლქში პარლამენტის შუალედური არჩევნები გაიმართება. მთაწმინდის მაჟორიტარი დეპუტატი მე-9 მონვევის პარლამენტში სალომე ზურაბიშვილია. სალომე ზურაბიშვილი მთაწმინდის მაჟორიტარი 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნების შედეგად გახდა. მაშინ „ქართულმა ოცნებამ“ საკუთარი კანდიდატი არ წარადგინა და ასპარეზი სალომე ზურაბიშვილს დაუთმო, რომელიც პარლამენტში დამოუკიდებელი დეპუტატის სტატუსით შევიდა.

სალომე ზურაბიშვილი 2018 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებში იყრდა კენჭს. ცესკოს წინასწარი მონაცემებით, სალომე ზურაბიშვილი საქართველოს მე-5 პრეზიდენტი. სალომე ზურაბიშვილს სადეპუტატო უფლებამოსილება პრეზიდენტის ინაუგურაციის შემდეგ შეუწყდება. მთაწმინდის მაჟორიტარულ ოლქში შუალედური არჩევნები გაზაფხულზე დაინიშნება. ცესკომ კენჭისყრის ზუსტი თარიღი არჩევნებამდე არაუგვიანეს ორი თვით ადრე უნდა გამოაცხადოს.

სალომე ზურაბიშვილი 2018 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებში იყრდა კენჭს. ცესკოს წინასწარი მონაცემებით, სალომე ზურაბიშვილი საქართველოს მე-5 პრეზიდენტი. სალომე ზურაბიშვილს სადეპუტატო უფლებამოსილება პრეზიდენტის ინაუგურაციის შემდეგ შეუწყდება. მთაწმინდის მაჟორიტარულ ოლქში შუალედური არჩევნები გაზაფხულზე დაინიშნება. ცესკომ კენჭისყრის ზუსტი თარიღი არჩევნებამდე არაუგვიანეს ორი თვით ადრე უნდა გამოაცხადოს.

საოლქო საარჩევნო კომისიებში დაახლოებით 307 საჩივარი შევიდა

– განაცხადა ცესკოს პრესსპიკერმა ანა მიქელაძემ გუშინ გამართულ ბრიფინგზე.

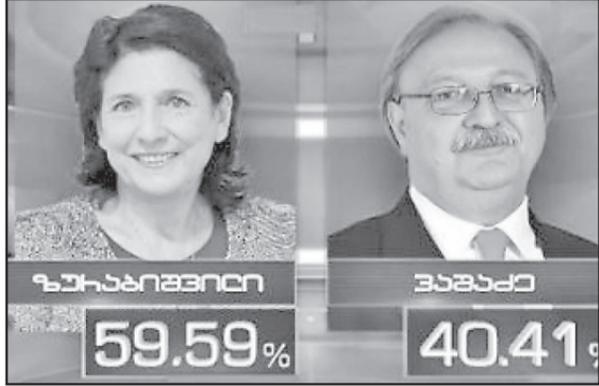
მისი თქმით ამ დროისთვის საოლქო საარჩევნო კომისიებში დაახლოებით 307 საჩივარია შესული. „საოლქო საარჩევნო კომისიებში შესული საჩივრების უმეტესობა, დღის განმავლობაში დაინერგა საარჩევნო უბნებზე. საჩივრების უმეტესი ნაწილი პროცედურულ ხარვეზებს ეხება და ძირითადი მოთხოვნა კომისიის წევრებისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომის დაკისრებაა. თუმცა, საოლქო საარჩევნო კომისიებში სხვა

მოთხოვნის შემცველი საჩივრებიც შევიდა. არის ერთ-ერთი საჩივარი, რომელიც უკავშირდება უზნის შედეგებს. ყველა საჩივარზე საარჩევნო კომისიებს ექნებათ შესაბამისი რეაგირება“, – აღნიშნა მიქელაძემ. ანა მიქელაძემ საზოგადოებას საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების მეორე ტურის შედეგები 3 702 საარჩევნო უზნის მიხედვით გააცნო.

თბილისის ათივე რაიონში ზურაბიშვილმა გაიმარჯვა

ცესკოს წინასწარი შედეგების მიხედვით, თბილისის 10-ვე საარჩევნო ოლქში არჩევნები „ქართული ოცნების“ მიერ მხარდაჭერილმა პრეზიდენტობის კანდიდატმა სალომე ზურაბიშვილმა მოიგო.

თბილისის ოლქებში პრეზიდენტობის კანდიდატე-

ბის მიერ მოპოვებული ხმები ასე გადანაწილდა:

- ვაკე გრიგოლ ვაშაძე – 33,95 %, სალომე ზურაბიშვილი 66,05 %;
- საბურთალო: გრიგოლ ვაშაძე – 34,39 %, სალომე ზურაბიშვილი – 65,61 %;
- მთაწმინდა: გრიგოლ ვაშაძე – 35, 66 %, სალომე ზურაბიშვილი – 64,34 %;
- კრწანისი: გრიგოლ ვაშაძე – 40,43 %, სალომე ზურაბიშვილი – 59,57 %;
- ისანი: გრიგოლ ვაშაძე – 43,06 %, სალომე ზურაბიშვილი – 56,94 %;
- სამგორი: გრიგოლ ვაშაძე – 43,59 %, სალომე ზურაბიშვილი – 56,41 %;
- ჩუღურეთი: გრიგოლ ვაშაძე – 36,63 %, სალომე ზურაბიშვილი – 63,37 %.
- დიდუბე: გრიგოლ ვაშაძე – 35,02 %, სალომე ზურაბიშვილი – 64,98 %;
- ნაძალადევი: გრიგოლ ვაშაძე – 38,26 %, სალომე ზურაბიშვილი – 61,74 %;
- გლდანი: გრიგოლ ვაშაძე – 43,26 %, სალომე ზურაბიშვილი 56,74 %.

პრეზიდენტის ინაუგურაცია 16 დეკემბერს გაიმართება

საპარლამენტო კონსტიტუციის 72-ე მუხლის მიხედვით, საქართველოს პრეზიდენტი ფიცს დებს არჩევნებთან დაკავშირებით. იქიდან გამომდინარე, რომ მეორე ტური შუა კვირაში, 28 ნოემბერს გაიმართა, პრეზიდენტი 16 დეკემბერს ათვლის წერტილი იქნება, კონსტიტუციით განსაზღვრული მესამე კვირა კი 16 დეკემბერს მოუწევს.

თამურ ბასილია: ნუ „გადააგდებთ“ მათ, ვინც ერთხელ უკვე „გადააგდეთ“, საპარლამენტო არჩევნების ვალე მოვა!

საპარლამენტო ყოფილი ვიცე-პრემიერი და პრეზიდენტის ყოფილი თანაშემწე თამურ ბასილია „ფეისბუქში“ საქართველოს საპრეზიდენტო არჩევნებს ეხმაურება და სალომე ზურაბიშვილს გამარჯვებას ულოცავს.

„ველოცავ საქართველოს ისტორიაში პირველად ქალბატონის არჩევას პრეზიდენტის პოსტზე. წარმატებებს ვუსურვებ ქალბატონ სალომეს ამ საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე!

– საინტერესოა, ვნახოთ, რამ განაპირობა ეს შედეგი: საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურში სალომე ზურაბიშვილმა 1,2 მილიონი ხმა მიიღო რაც დაახლოებით 530 ათასით მეტია პირველ ტურში მიღებულ ხმებზე. ამ 530 ათასი ამომრჩევლიდან, დაახლოებით 170 ათასი, გახლავთ ის ხალხი, ვინც მონაწილეობდა პირველ ტურში, ოღონდ მათ არც ნაცვებისთვის და არც „ოცნებისთვის“ დაუჭერიათ მხარი (სხვათა შორის, გრიგოლ ვაშაძემაც დაახლოებით 170 ათასით მეტი ხმა

მიიღო მეორე ტურში). რეალურად, დაახლოებით 355 ათასი ახალი ამომრჩეველი მივიდა მეორე ტურში, რომელმაც სალომე ზურაბიშვილს დაუჭირა მხარი.

პრაქტიკულად, ამ ახლად მისულმა 355 ათასმა ამომრჩეველმა გადაწყვიტა არჩევნების ბედი. ეს, ამ ხალხმა მოიგო გუშინდელი საპრეზიდენტო არჩევნები. სწორედ, ეს ხალხი – დაახლოებით 530 ათასი ამომრჩეველი (355 ათასი ახლად მისული +170 ათასი პირველ ტურში მისული, ვინც არც ნაცვებს და არც „ოცნებას“ არ დაუჭირა მხარი) მოიგებს მომდევნო საპარლამენტო არჩევნებსაც. ამიტომაც, გაუფრთხილდით ამ ხალხს და შეასრულეთ ის, რაც დაპირდით: ნუ „გადააგდებთ“ მათ, ვინც ერთხელ უკვე „გადააგდეთ“ 2012 წლის შემდეგ. გარწმუნებთ, ეს ორი წელი უცვლელად გაფრინდება და საპარლამენტო არჩევნების დროს მალე მოვა; იქ არ იქნება მეორე ტური და მხოლოდ მაჟორიტარების იმედით ძნელი იქნება სასურველი შედეგის მიღება...“, – წერს ბასილია.

ახალქალაქის ახლადახსნილი იუსტიციის სახლი არქიტექტორთა საერთაშორისო ფესტივალის „არქიტექტურული პრემია 2018“-ზეა წარდგენილი. ნაგებობა „საუკეთესო საზოგადოებრივი შენობა“ ნომინაციაში შერჩეულ სამ საუკეთესო პროექტს შორის მოხვდა.

ახალქალაქის იუსტიციის სახლი არქიტექტორთა საერთაშორისო ფესტივალის „არქიტექტურული პრემია 2018“-ზეა წარდგენილი. ნაგებობა „საუკეთესო საზოგადოებრივი შენობა“ ნომინაციაში შერჩეულ სამ საუკეთესო პროექტს შორის მოხვდა.

გამარჯვებული პროექტი 16 დეკემბერს არქიტექტორთა მე-13 საერთაშორისო ფესტივალზე გამოვლინდება. ახალქალაქის იუსტიციის სახლის პროექტი არქიტექტორ მიხეილ გოირგობიანს ეკუთვნის. შენობა 2018 წლის 18 ოქტომბერს საზეიმოდ გაიხსნა და ის რიგით მეოცე იუსტიციის სახლია. უშუალოდ მომსახურების სივრცეების გარდა, აქ განთავსებულია სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს, აღსრულების ეროვნული ბიუროსა და დანაშაულის პრევენციის ცენტრის ოფისები, ფუნქციონირებს ქორწინების სარიტუალო დარბაზიც, რომელიც ცალკე ფლიგელშია განთავსებული. ახალქალაქის იუსტიციის სახლის გახსნამდე ახალქალაქს ქორწინების სახლი არასდროს ჰქონია.

არქიტექტორთა საერთაშორისო ფესტივალზე საუკეთესო საზოგადოებრივი ნაგებობის ნომინაციის საუკეთესო სამეულში მოხვედრა კიდევ ერთი დადასტურებაა იმისა, რომ იუსტიციის სახლების ფილიალები არა მხოლოდ განსაკუთრებული ფუნქციის მქონე, არამედ არქიტექტურული თვალსაზრისითაც გამორჩეული ნაგებობებია.

ყოფილი „მისილიონის“ საავადმყოფოს შენობაში სასტუმრო განთავსდება

პროექტი „50 ქონება შენი სასტუმროსთვის“ გრძელდება. სასტუმრო-ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით, თბილისში, აღმაშენებლის №60-ში მდებარე ყოფილი „მისილიონის“ საავადმყოფოს უფუნქციოდ დარჩენილი შენობა-ნაგებობები ელექტრონულ აუქციონზე იყიდება და მისი საწყისი ღირებულება 35 მლნ ლარია. აუქციონი კი 2019 წლის 9 იანვრისთვისაა ჩანიშნული. ობიექტი ქალაქის ცენტრში მდებარეობს.

ტრალურ უბანში მდებარეობს და გააჩნია დიდი ტურისტული პოტენციალი.

აუქციონის პირობების მიხედვით საპრივატიზებო უძრავ ქონებაზე მინიმუმ 200 ნომრის მქონე სასტუმრო ან მრავალფუნქციური კომპლექსი (რაც უნდა მოიცავდეს არანაკლებ 100 ნომრის მქონე სასტუმროს და კომერციული დანიშნულების ფართ(ებ)ს, ასევე, შეიძლება მოიცავდეს კვების ობიექტ(ებ)ს) უნდა განთავსდეს. ამ პუნქტით გათვალისწინებული სასტუმრო/მრავალფუნქციური კომპლექსი არ უნდა მოიცავდეს აპარტოტელს და საცხოვრებელ ფართებს. პირობების მიხედვითვე, ინვესტორმა პროექტის განხორციელებაში მინიმუმ 100 მლნ ლარის ინვესტიცია უნდა ჩააღოს.

შეგახსენებთ, რომ პროექტის „50 ქონება შენი სასტუმროსთვის“ მიზანია, ხელი შეუწყოს საქართველოში ტურიზმის განვითარებას და ინვესტორებს მისცეს შესაძლებლობა ტურისტულად აქტიურ ზონებში, უკვე არსებული ინფრასტრუქტურის გამოყენებით მოაწყონ თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სასტუმრო-კომპლექსები.

იუნესკო ქართული ჭიდაობა მსოფლიო არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხაში შეიტანა

იუნესკომ ქართული ჭიდაობა მსოფლიო არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხაში შეიტანა. გადაწყვეტილება 29 ნოემბერს, მავრიკიის ქალაქ პორტლუისში იუნესკოს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის მთავრობათაშორისი კომიტეტის მე-13 სესიაზე მიიღეს.

2014 წელს, ჭიდაობის ეროვნული ფედერაციის ინიციატივით, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულმა სააგენტომ, ქართულ ჭიდაობას არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი მიანიჭა. 2016 წელს, კი პრემიერ-მინისტრის დადგენილებით, ქართულ ჭიდაობას ეროვნული კატეგორია განესაზღვრა. შემდგომ, აღნიშნული საკითხი, გადაიგზავნა იუნესკოში, იუნესკოს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის წარმომადგენლობით ნუსხაში შეტანის მიზნით.

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ცნობით, იუნესკოს

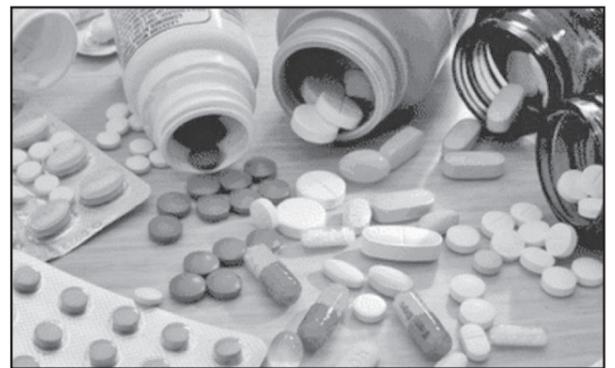
მე-13 სესიას ქართული დელეგაცია დაესწრო, რომლის შემადგენლობაში იყვნენ: საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს დირექტორი ნიკოლოზ ანთიძე, ამავდროულად სააგენტოს საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის ხელმძღვანელი მანანა ვარძელაშვილი, საქართველოში იუნესკოს საქმეთა ეროვნული კომისიის გენერალური მდივანი ქეთევან კანდელაკი და ქართული ჭიდაობის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტი გელა ბერუაშვილი.

წლის ბოლოდე უფასო მედიკამენტების პროგრამის პროგრამის გაფართოება იგეგმება

წინასწარმხედველობით, წლის ბოლოდე უფასო მედიკამენტების პროგრამის გაფართოება იგეგმება.

„სექტემბერში უკვე მოხდა გაფართოება, როცა სოციალურად დაუცველების ჩამონათვალს დაემატა პენსიონერები და შშმ პირები. ახლა წლის ბოლოდე მოხდება მედიკამენტების ჩამონათვალის გაფართოება. მოსარგებლეთა ჯგუფები სავარაუდოდ იგივე დარჩება, თუმცა ძირითადი მიმართულება იქნება გაფართოება 23-დან 30-მდე და საბოლოო ჯამში 60 დასახელების მედიკამენტზე“, - აღნიშნა ჯანდაცვის მინისტრმა.

თბილისში SWATCH-ის მაღაზია გაიხსნა

თბილისში, გმირთა მოედანზე მდებარე საათების მაღაზია SWATCH-ი გაიხსნა. წინასწარი ინფორმაციით, წარმოებული რამდენიმე ათასი ლარის ღირებულების საათები და აქსესუარები.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციით მომხდარ ფაქტზე გამოძიება ქურდობის მუხლით დაიწყო.

ღივირსია თუ?..

ნაშრომის ფასი მსოფლიო ბირჟებზე წლებულს მინიმუმამდე დაეცა. ასეთი იაფი საწვავი საერთაშორისო ბაზარზე აქამდე არ ყოფილა. მიუხედავად ამისა, საქართველოზე ეს საერთოდ არ მოქმედებს. 1 თვეში ბენზინისა და დიზელის საბითუმო ფასი 30%-ით შემცირდა, მაგრამ საცალო ქსელში სრული უძრაობაა.

„ბრენტის“ მარკის ნავთობის ფასი ბარელზე უკვე 59 აშშ დოლარამდე დაეცა, რაც წლის განმავლობაში მინიმალური მაჩვენებელია. ფასის ვარდნის პიკის დროს ღირებულებამ 1 ბარელზე 58 აშშ დოლარი შეადგინა, რაც შარშანდელ ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით თითქმის 4%-ითაა შემცირებული. ბოლოს ნავთობი ასეთი იაფი 2017 წლის ნოემბერში იყო.

შავი ოქროს კვოტირებები უკვე მეექვსე ვიორაა, რაც პერმანენტულად მცირდება. ამ ეტაპზე ნავთობის ფასის დაცემა საუდის არაბეთის განცხადების ფონზე მიმდინარეობს. ამ ქვეყანაში ნავთობის მოპოვების მოცულობამ რეკორდულ ნიშნულს მიაღწია და დღიური 10,7 მილიონი ბარელი შეადგინა.

მნიშვნელოვანია, რომ სექტემბერში საუდის არაბეთმა 3%-ით გაზარდა ნავთობის ექსპორტი წინა თვის მაჩვენებელთან შედარებით, ხოლო მოპოვება -0,9%-ით. აღნიშნულ პერიოდში ნავთობის ექსპორტი გაიზარდა 7,433 მლნ ბარელამდე დღე-ღამეში აგვისტოს თვის 7,214 მლნ ბარელთან შედარებით.

სანავს მიზანმიმართულად არ აიაფებენ!!!

ნავთობის ფასებმა ვარდნა მას მერე დაიწყო, რაც აშშ-ის პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა ზოგიერთ ქვეყანას მოუწოდა, გააგრძელონ ნავთობის შესყიდვა ირანისგან მიუხედავად იმ გარემოებისა, რომ მის წინააღმდეგ ამერიკამ ახალი სანქციები აამოქმედა. ფასებზე აგრეთვე დიდ გავლენას ახდენს აშშ-სა და ჩინეთს შორის დაწყებული სავაჭრო ომი.

პარალელურად, მნიშვნელოვნად მატულობს აშშ-ში ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების მარაგი. მართალია, სექტემბერში კლება იყო, თუმცა წლიური მარაგი მნიშვნელოვნად გაზარდილია. ქვეყანას აქვს ამბიცია, 2019 წელს ნავთობის მოპოვებულ ქვეყნებს შორის ლიდერი გახდეს. გარდა ამისა, ნავთობის ფასის შემცირებისკენ თავდააშშ-ის პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა მოუწოდა. რა ვითარებაა ამ დროს საქართველოში? შეიძლება ითქვას, რომ მსოფლიო ბაზარზე შავი ოქ-

როს ტოტალური გაიაფების ფონზე ჩვენთან საწვავი პრაქტიკულად არ გაიაფებულა. თუ არ ჩავთვლით რამდენიმე ავტოგასამართ სადგურზე 3-5-თეთრიან კლებას, საქართველოში ბენზინი და დიზელი ძველებური ფასით იყიდება და მოგების მარჟამ 50 თეთრსაც მიაღწია.

მომხმარებელთა დაცვის ასოციაციის ხელმძღვანელ ბექა კემულარიას შეფასებით, საქართველოში საწვავი ახლა უკვე 20%-იანი ფასნამატით იყიდება. იმპორტიორები კი შექმნილი მდგომარეობით ბოროტად სარგებლობენ.

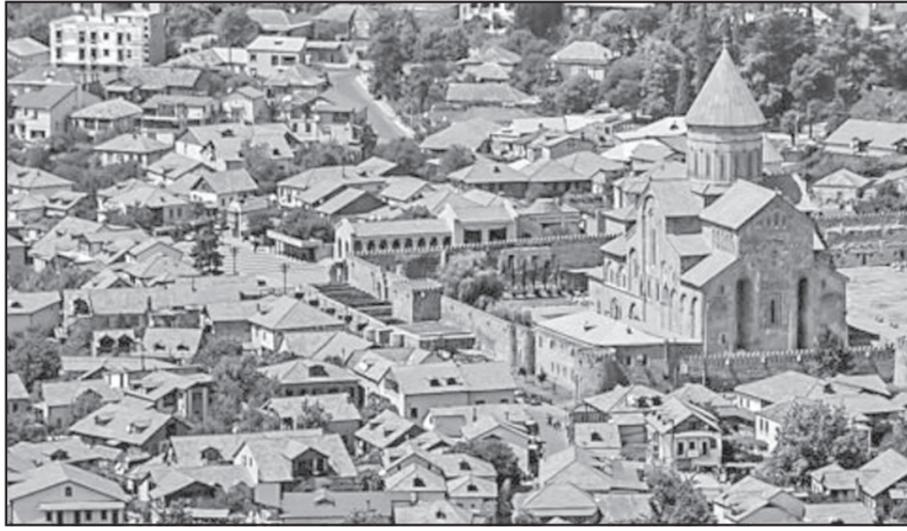
„კომპანიებში თავს არ ზოგავენ, რომ ნავთობპროდუქტები არ გააიაფონ. ცალსახაა, რომ მანიპულირებას ახდენენ და რეალურად ვიღებთ მაღალ ფასს, რაც მუდმივად ხდება. ფასების პროგნოზი ქართული ბაზრისათვის რთული არ არის. ჯანსაღი საბაზრო პრინციპები აქ ნაკლებად მოქმედებს. არ აიაფებენ და მორჩა! მსოფლიოში ვერ ნახავთ ქვეყანას, სადაც საწვავი 20%-იანი ფასნამატით იყიდებოდეს. უკვე 45-თეთრიანი სუფთა მოგება აქეთ ადგილობრივ კომპანიებს და თუნდაც ამის გამო არის რესურსი, რომ საწვავის ფასი მნიშვნელოვნად შეამცირონ მიმდინარე პერიოდში მაინც, როცა რეალურად არის ამის საფუძველი“, - აცხადებს კემულარია.

ბაბა დანელია

ნათო საბინაშვილის ოჯახმა 600 კვადრატული მიწის ნაკვეთი მემკვიდრეობით 20 წლის წინათ მიწის რეფორმისას მიიღო, რამდენიმე წლის წინათ ამ მიწაზე სახლის აშენება გადაწყვიტა, თუმცა ნებართვა ვერ მოიპოვა.

„წლები განმავლობაში საერთო სახლში, ვინრო დასახლებაში ვცხოვრობთ, ეს ნაკვეთი ჩვენთვის ნორმალური საცხოვრებლის ქონის ერთადერთი საშუალებაა“, – ამბობს საგინაშვილი რადიო „თავისუფლებასთან“ და განაგრძობს: – „სახლის აშენება კი არა, უბრალოდ, ღობის გავლებასა და ხეების დარგვის უფლება არ გვაქვს“.

მცხეთელებისთვის ამ შეზღუდვების მიზეზი მშენებლობაზე დაწესებული მკაცრი მორატორიუმი, რომელიც, მიუხედავად რამდენიმე მცდელობისა, ხელისუფლებამ ვერა და ვერ შეამსუბუქა.

მორატორიუმი მსხვეთსაზე

იუნესკომ მცხეთა და ქალაქში მდებარე ისტორიული მონუმენტები – სვეტიცხოვლის ტაძარი, ჯვრისა და სამთავროს მონასტრები – კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხაში 1974 წელს შეიტანა.

მიწის პრივატიზაციის საფრთხეების, არქეოლოგიური კომპონენტების დაუცველობის და სარესტავრაციო სამუშაოების დროს ავტენტურობის ნაწილობრივი დაკარგვის გამო, 2009 წელს ორგანიზაციამ მცხეთა საფრთხის ქვეშ მყოფი ძეგლების ნუსხაში გადაიტანა და სწორედ ამ მიზეზით, 2015 წელს, გამოცხადდა მორატორიუმიც.

„ცხადდება მორატორიუმი ყველანაირ სამშენებლო სამუშაოებზე, მიწის, ქონების პრივატიზაციაზე, რათა მცხეთა საბოლოოდ დაბრუნდეს იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლების ძირითად სიაში“, – განაცხადა მაშინდელმა კულტურის მინისტრმა მიხეილ გიორგაძემ.

იუნესკოს რეკომენდაციების და გადაუდებელი აუცილებლობის შესაბამისად, 2014 წელს, საქართველოს ხელისუფლებამ მუშაობა დაიწყო მცხეთის მინათსარგებლობის გენერალური გეგმის შექმნაზე. ამ გეგმას ქალაქში მშენებლობის პროცესი და სტანდარტები უნდა განესაზღვრა. გეგმის შესაქმნელად მაშინდელი პრემიერ-მინისტრის ირაკლი ლარიაშვილის განკარგულებით, მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან 160 000 ლარი გამოიყო.

კომპანიის სერჩევის პროცესში, მცხეთის მერიამ საქართველოს საპატრიარქოსა და კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოს მიმართა და სთხოვა რეკომენდაცია გაენათ სანდო, კომპეტენტური ორგანიზაციისთვის, რომელიც ადეკვატურ გეგმას შექმნიდა.

სადაც ურბანული ქსოვილი არსებობს, იქ მოხდება მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომ ტურისტული თუ სხვა ინფრასტრუქტურული პროექტები განხორციელდეს...

კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტომ მერიას სხვადასხვა კომპანიის კონსორციუმის შექმნა და პროცესში „მსოფლიო მემკვიდრეობის ცენტრის“ ჩართვა ურჩია. სააგენტოს აზრით, ნამყვანი როლი კომპეტენტურ საერთაშორისო კომპანიას უნდა დაკისრებოდა.

გენერალური გეგმის მომზადების სურვილი და მზაობა გამოთქვა თბილისის სამხატვრო აკადემიამაც.

საბოლოოდ, მცხეთის მერიამ არჩევანი შპს „სალი 2011“-ზე შეაჩერა, რომელსაც რეკომენდაცია საპატრიარქომ გაუწია. „გვინდა, დაგარწმუნოთ, რომ სამუშაო შესრულდება პროფესიონალურად მაღალ დონეზე, რაც წმინდა დედაქალაქ მცხეთის ძირძველი კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებასთან ერთად ხელს შეუწყობს მის სამომავლო განვითარებას“, – ეწერა საპატრიარქოს სარეკომენდაციო წერილში.

გენერალური გეგმის შემუშავებაზე „სალი 2011“-მა ორი წელი დახარჯა,

თუმცა საბოლოო დოკუმენტი წუნიანი აღმოჩნდა. დოკუმენტი უარყოფითად შეაფასა როგორც იუნესკომ, ასევე მცხეთის საკრებულომ.

„რატომღაც კომპანიამ სამუშაო პროცესში არ გაითვალისწინა იუნესკოს რეკომენდაციები. მის კომუნიკაცია მოხდა და ამიტომ არ იყო ეს დოკუმენტი სრულფასოვანი“, – ამბობს ნიკა ანთიძე, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოს დირექტორი რადიო „თავისუფლებასთან“ და განმარტავს, რომ კომპანიამ არ გამოიკვლია სოციალური, ტრანსპორტის, კომუნიკაციების საკითხები. ამ პროცესის ჩავარდნის შემდეგ მცხეთელებისთვის მორატორიუმი კიდევ 2 წლით გახანგრძლივდა.

ამავე წელს, დიდწილად, სწორედ მორატორიუმის მოქმედების ხარჯზე, იუნესკომ მცხეთა საფრთხის ქვეშ მყოფი ძეგლების ნუსხიდან ამოიღო და კულტურული მემკვიდრეობის სიაში დააბრუნა.

რას ნიშნავდა ივანიშვილის განცხადება – უმძღვანე თუ არა მორატორიუმი?

20 ნოემბერს ბიძინა ივანიშვილმა ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში რეგიონების წარმომადგენლებთან პროდუქტიული შეხვედრების მაგალითად მცხეთა მოიყვანა და თქვა, მცხეთელები შფოთავენ დიდი ხანია, რადგან იქ მშენებლობა შეჩერებულია და დაამატა, „გუშინ ეს საკითხიც დაიდრა და გადაიჭრა“.

იმის გასარკვევად, თუ რა იგულისხმა ივანიშვილმა, რადიო „თავისუფლება“ ინფრასტრუქტურის სამინისტროს, კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოსა და მცხეთის მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობას დაუკავშირდა.

სამინისტროში ამბობენ, რომ მორატორიუმი არ უქმდება და საუბარია ცვლილებებზე, რომლებიც ადგილობრივებს „ელემენტარული სამუშაოების“ ჩატარების საშუალებას მისცემს.

მცხეთის კულტურული მემკვიდრეობისა და ტურიზმის განვითარების ცენტრის დირექტორი რეზო მამულაშვილი განმარტავს, რომ პრინციპები ჯერჯერობით შეთანხმებული არაა. მისი თქმით, შეიქმნება სპეციალური კომისია, რომელიც ინდივიდუალურად განიხილავს პროექტებს გენერალური გეგმის შექმნამდე.

მამულაშვილის თქმით, იმ ტერიტორიას, რომელიც განაშენიანებული არაა ცვლილებები არ შეეხება, იქ მშენებლობა კვლავ აკრძალული დარჩება.

„სადაც ურბანული ქსოვილი არსებობს, იქ მოხდება მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომ ტურისტული თუ სხვა ინფრასტრუქტურული პროექტები განხორციელდეს. საზოგადოებრივი ნაგებობები, გზები, ქსელები, ასევე, მოსახლეობას რომ მიეცეს ისეთი მშენებლობის უფლება, რომელიც კულტურული მემკვიდრეობის საფრთხეს არ შეუქმნის“.

მორატორიუმი შესატანი ცვლილებები იუნესკოსთან უნდა შეთანხმდეს, ორგანიზაციის სპეციალისტები საქართველოში ნოემბრის ბოლოს ჩამოვლენ.

„ზუსტად რა დრო დასჭირდება ამას, არ ვიცი, მაგრამ დეკემბრის თვეში კომისიამ მუშაობა უნდა დაიწყო“, – ამბობს რეზო მამულაშვილი.

21 ნოემბერს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მუნიციპალური განვითარების ფონდმა მცხეთის სივრცითი განვითარების გეგმის შესაქმნელად ახალი ტენდერი გამოაცხადა.

კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოს დირექტორი ნიკა ანთიძე ამბობს, რომ ამჯერად, დოკუმენტის მომზადებაში იუნესკოც იქნება ჩართული. წინადადებების მიღება 21 დეკემბერს დასრულდება, დოკუმენტის დასამზადებლად გამარჯვებულ კომპანიას 9 თვე ექნება და ეს პროექტი ბიუჯეტს 1 800 000 ლარი დაუჯდება.

თორნიკე მანდაია

როგორი პროექტები დაინუნა თბილისის მერიამ?

ძვეყანაში რომ ბიზნესი სწრაფი ტემპებით ვითარდება, ამის შესახებ სახელმწიფოს წარმომადგენლები მუდმივად საუბრობენ. სწორედ, მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობის მიზნით ბოლო წლებში რამდენიმე პროექტიც (ანარმომე საქართველოში, სტარტაპ საქართველო) შეიქმნა, რაც მენარმეებს ბიზნესის შექმნაში და მის შემდგომ განვითარებაში ეხმარება. თუმცა, ამის პარალელურად, ბიზნესმენები ხშირად საუბრობენ იმაზეც, რომ ხელისუფლების მხრიდან, გაურკვეველი მიზეზებით, სისტემატურად იბლოკება მნიშვნელოვანი პროექტები.

„კომერსანტი“ ამჯერად გთავაზობთ გოლო ერთი წლის განმავლობაში თბილისის მერიის მიერ სხვადასხვა მიზნით დაწესებული მიმდინარე და ახალწამოწყებული პროექტებს, რომელთაც კომერსანტი სისტემატურად წერს:

ღვინის მუზეუმი „ქვევრი“ – მიმდინარე წლის ყველაზე მასშტაბური პროექტი, რომელმაც საზოგადოების განსაკუთრებული ყურადღება მიიპყრო. მე-

რიასთან შეუთანხმებლობის გამო მისი განხორციელება ამ დრომდე ვერ ხერხდება. როგორც „კომერსანტი“ პროექტის ხელმძღვანელმა მაია ჩადუნელმა განუცხადა, მან ერთი ინვეტორი უკვე დაკარგა და ამ ეტაპზე დამფინანსებლის მოძიება ხელახლა უნევს. მიზეზი კი მერიამ პროექტის დამტკიცების და მისი ადგილმდებარეობის შერჩევის გაჭიანურება აღმოჩნდა.

ღვინის მუზეუმი „ქვევრი“ 4 სართულს მოიცავს და რამდე-

ნიმე ნაწილად დაიყოფა. „ქვევრის“ მშენებლობის დასრულება და სტუმრების მიღება 2019 წლის ბოლოსთვის იგეგმებოდა, თუმცა ამ დროისთვის ეს თარიღიც უცნობია, რადგან მუზეუმის აშენების ზუსტი დრო მერიასთან თანამშრომლობის შედეგად უნდა გადაწყდეს. ღვინის მუზეუმის მშენებლობის სავარაუდო ადგილად რიყის პარკი მოიაზრებოდა.

სასტუმრო Radisson RED – ეს მშენებლობა თბილისის მერიამ მიმდინარე წელს უკვე მეორედ,

ამჯერად უვადოდ გადადო. მშენებლობის ნებართვის გაუცემლობის მიზეზი ისევ პროექტის განსახორციელებელი ადგილმდებარეობის დაწინაურებაა. როგორც საქართველოში პროექტის პარტნიორი კომპანია Commerce Group-ის მფლობელი, ბიზნესმენი დავით კოლუა „კომერსანტთან“ საუბრისას აცხადებს, წლების წინათ დაწყებული სამუშაო დავა განახლდა და მერიის ურბანული განვითარების საქალაქო სამსახურმა ბიზნესმენს ჭაგჭავაძის გამზირზე №23-ში Radisson RED-ის ბრენდის 100-ნომრიანი სასტუმროს მშენებლობა ადგილობრივი მცხოვრებლების უარის გამო განუცხადა.

ლილოში საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გადამამუშავებელი ქარხანა – ქარხანა 2018 წლის ნოემბერში სატესტო რეჟიმში უნდა ამუშავებულიყო, თუმცა პროექტის განხორციელება გაურკვეველი ვადით შეჩერდა. პროექტის ჯამური ღირებულება 85 მილიონ დოლარამდეა. მრავალმილიონიანი პროექტის განხორციელებელი კომპანიის „კა დე ვე ჯორჯიას“ ხელ-

მძღვანელი ვაჟა სამაღბეგიშვილი მერიას, კერძოდ, კი კახა კალაძეს, ქარხანასთან დაკავშირებით პირად ინტერესში ადანაშაულებს და მშენებლობისთვის განკუთვნილი მიწის მითვისებაში სდებს ბრალს.

კუს ტბის განაშენიანების ახალი გეგმა (45 ათასი კვადრატული მეტრი) – 2018 წელს დაანონსებული პროექტია, რომლის ავტორი კუს ტბის გენერალური დირექტორი ნინო ბადაგაძეა. კუს ტბის გენერალური გეგმის ფარგლებში ადგილზე მრავალი სივრცის მოწყობა და გასართობი ობიექტის მშენებლობა იგეგმებოდა. რეკრეაციული ზონით როგორც ქართველი, ისე ამერიკელი ინვესტორები იყვნენ დაინტერესებული. თუმცა, როგორც სხვა პროექტები, ისიც ამაჟამად მერიის სამსახურის მიერ მშენებლობის დაწყებისთვის დადასტურების მოლოდინშია.

ოთხივე პროექტის შეჩერების მიზეზების გარკვევა კომერსანტმა სცადა დედაქალაქის მთავრობაში, მათ პასუხებს მიღებისთანავე შემოგთავაზებთ.

ლიკა გურაბანიძე

რა ქონებით ტოვებს მთავარსარდლის პოსტს ძველის მეოთხე პრეზიდენტი ბიორგი მარგველაშვილი?!

ბიორგი მარგველაშვილი ზუსტად 21 დღეში, ახალი პრეზიდენტის, ნინასწარი ინფორმაციით, სალომე ზურაბიშვილის ინაუგურაციის შემდეგ, მთავარსარდლის ტიტულს და ავლაბრის საპრეზიდენტო სასახლეს ერთდროულად დაემშვიდობება.

6 წლის წინათ კი, უპარტიო ფილოსოფოსი „ქართული ოცნების“ რჩეული კანდიდატი იყო და ბიძინა ივანიშვილის მხარდაჭერით თავად იბრძოდა პრეზიდენტობისთვის.

„ჩემი აზრით, ეს არის საუკეთესო ვარიანტი, იდეალური ვარიანტიც კი, ასეც ვიტყოდი. თუ რამე თვისება შეიძლება ადამიანს ჰქონდეს, თუ რამე ღირსება შეიძლება ჰქონ-

დეს ადამიანს, ყველა ღირსება მას აქვს ჭარბად“, – ამბობდა ჯერ კიდევ კანდიდატ ბიორგი მარგველაშვილზე ბიძინა ივანიშვილი.

გიორგი მარგველაშვილი 2013 წლის 27 ოქტომბერს, ხმათა უმრავლესობით – 62,18%-ით გაიმარჯვა.

მაგრამ საპრეზიდენტო ინაუგურაციიდან რამდენიმე თვეში პრეზიდენტსა და „ქართული ოცნების“ ლიდერს შორის განხეთქილება დაიწყო. მიზეზი პრეზიდენტის ავლაბრის სასახლე გახდა, რომელიც გიორგი მარგველაშვილი არ დატოვა და სპეციალურად მისთვის გარემონტებულ ორბელიანის სასახლეში არ გადავიდა. მარგველაშვილი ამტკიცებდა,

რომ ამით პრეზიდენტის ინსტიტუტს იცავდა. ივანიშვილისთვის კი მიხეილ სააკაშვილის აშენებულ სასახლე ბოროტების სიმბოლო იყო.

„მე ფიქრობ, რომ პრინციპულად განსხვავებული თვისებები აღმოაჩნდა... ხასიათი გამოავლინა მარგველაშვილმა არჩევნების შემდგომ, როდესაც ის პრეზიდენტი გახდა. 60 წლის ვხდები და მსგავსი მაგალითიც არ მახსოვს, – ამ სიტყვებით დაასრულა ბიძინა ივანიშვილმა და, შესაბამისად, „ქართულმა ოცნებამ“ მთავარსარდალთან თანამშრომლობა.

როგორც ექსპერტები მოგვიანებით აღვნიშნავდნენ, სწორედ ამ დაპირისპირების შემდეგ პრეზიდენტის რეიტინგი მნიშვნელოვნად გაიზარდა.

თავად მარგველაშვილმა კი რამდენიმე კვირის წინათ განმარტა:

„სუთი წელიწადი ამას ვაკეთებდი, რომ ღია და ყოველგვარი დაფარვის გარეშე ვეუბნებოდი იმას, რაც გასაკეთებელი იყო და სადაც იყო შეცდომები, ამას ვეუბნებოდი. თუმცა სუთი წლის განმავლობაში მე მხოლოდ კრიტიკა მესმოდა ამის გამო და უსამართლო თავდასხმები“, – განაცხადა გიორგი მარგველაშვილმა.

ყველაზე ხმაურიან დაპირისპირებად შეიძლება ახალი კონსტიტუციის შემუშავების პროცესი ჩაითვალოს, რომელსაც პრეზიდენტმა ბიორგი მარგველაშვილმა და ალტერნატიული განხილვებიც მოაწყო, თუმცა საბოლოოდ პარლამენტის მიერ დამტკიცებულ კონსტიტუციას ხელი მაინც მოაწერა და ეს კონსტიტუცია, სწორედ ახალი პრეზიდენტის ინაუგურაციის შემდეგ ამოქმედდება.

მართლაც პარტიასთან დაპირისპირების გარდა, მეოთხე პრეზიდენტი საზოგადოებას ყველაზე მეტად ვეჭოვებით და შეწყალუბებით დაამახსოვრდა:

პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ინფორმაციით, სუთი წლის განმავლობაში გიორგი მარგველაშვილმა 4125 პატიმარი შეინვა, მათმა ნაწილმა სასჯელსრულებების დაწესებულება შეწყალუბის აქტის გამოცემისთანავე დატოვა, ნაწილს კი სასჯელი სხვა-

დასხვა ვადით შეუმცირდა. ასევე იყო ურთიერთსწინააღმდეგო გადაწყვეტილებები და 11 ვეტო, რომლებიც საბოლოოდ საპარლამენტო უმრავლესობამ 11-ჯერვე დაძლია.

პირველი ვეტო გიორგი მარგველაშვილმა არჩევნებიდან ერთი წლის შემდეგ „მოსმენების კანონთან“ დაკავშირებით გამოიყენა. მას შემდეგ იყო ვეტო „მოსმენების გასაღებზე“, თვითმმართველობის კანონზე, ეროვნული ბანკის შესახებ კანონზე, სასამართლო რეფორმის შესახებ ტალღაზე, საკონსტიტუციო სამართალწარმოებაზე, საზოგადოებრივ მაუწყებელზე და ა.შ.

პრეზიდენტის ანგარიშზე საერთაშორისო შეხვედრები, მაღალი დონის ვიზიტები სტრატეგიულ ქვეყნებში და ასევე მათი პირველი პირების სტუმრობა საქართველოში. განხორციელდა საინტერესო პროექტები, მაგ. შეიძალად ქართული, ასწავლე ქართული ენა, კონსტიტუცია შენია და ა.შ.

რა ქონებით ტოვებს ბიორგი მარგველაშვილი ძველის მთავარსარდლის თანამდებობას?

2018 წლის 3 მარტს შევსებული დეკლარაციის მიხედვით, გიორგი მარგველაშვილი ფლობს 4462 კვ/მ მიწის ნაკვეთს დუშეთში, რომელიც მან 2004 წელს 11 000 დოლარად შეიძინა. 2004 წელს 2 500 დოლარად იყიდა 200 კვ/მ ფართის სახლი დუშეთში. ასევე მის მფლობელობაშია თბილისში საცხოვრებელი სახლი, რომელიც მან 2011 წელს შეიძინა; 120 კვ/მ ბინა, რომელიც 2009 წელს იყიდა.

დეკლარაციის მიხედვით, პრეზიდენტობის პერიოდში, 2016 წელს მარგველაშვილმა დუშეთში შეიძინა 40 კვ/მ საცხოვრებელი სახლი, რაშიც 10 000 ლარი გადაიხადა. პრეზიდენტის მეუღლის მაკა ჩიჩუას სახელზე 70 კვ/მ ფართის ბინა თბილისში, რომელიც მან 2002 წელს შეიძინა. ასევე, დეკლარაციის მიხედვით, გიორგი მარგველაშვილმა 2017 წელს პრეზიდენტის პოსტზე 82 800 ლარის შემოსავალი მიიღო. დეკლარაციის შევსებისას მას სახელფასო ანგარიშზე ჰქონდა 6 695 ლარი.

კომენტარი

რატომ ვერ დაბრუნდება გოგებაშვილის „დედა ენა“ სკოლებში...

„მომავალი წლიდან შესაძლოა „დედა ენა“ სკოლებში დაბრუნდეს“, – ამ შინაარსის განცხადება განათლების, კულტურისა და სპორტის საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარეს მარიამ ჯაშმა საქართველოს პარლამენტს წარუდგინეს საკანონმდებლო ინიციატივა, რომლის თანახმადაც განათლების სამინისტრო, ექსპერტთა საბჭოს მეშვეობით, „დედა ენის“ ქართულ საანბანე სახელმძღვანელოს, იაკობ გოგებაშვილისეულ მეთოდს მოამზადებს და დაბეჭდავს სასწავლო პროცესისთვის.

განცხადების თანახმად, „დედა ენა“, რომელსაც მინიჭებული აქვს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის სტატუსი, დაცული უნდა იყოს ყოველგვარი ცვლილებებისგან და სკოლის მოსწავლეები შეუფერხებლად სწავლობდნენ ამ წიგნით.

განცხადებიდან ვერ ვიგებთ იაკობ გოგებაშვილისეული სახელმძღვანელოს, რომელიც რედაქციის შეტანას ცდილობს საინიციატივო ჯგუფი სკოლებში, ვინაიდან

1865 წლის შემდეგ იაკობ გოგებაშვილმა „დედა ენა“ 33-ჯერ გამოსცა და 1876 წლის რედაქციას უწოდა „დედა ენა“, მანამდე გამოცემულ სახელმძღვანელოებს „ქართული ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი მოსწავლეთათვის“ ერქვა.

ეს საკითხი უნდა განიხილებოდეს გრიფორების სტანდარტული წესის მიღება, რადგან „დედა ენა“ არის ჩვენი არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი...

როგორც განათლების კომიტეტის თავმჯდომარემ მარიამ ჯაშმა, რადიო „თავისუფლებასთან“ საუბარში განმარტა, საუბარია იაკობ გოგებაშვილის მეთოდით შექმნილ „დედა ენაზე“, რომლის ზუსტი შინაარსი უნდა შეადგინოს იაკობ გოგებაშვილის საზოგადოებასთან ერთად ექსპერტთა კომისიამ, რომელიც იმუშავებს განათლების სამინისტროს ბაზაზე და შეჯერებული რედაქცია იქნება დამტკიცებული.

„საკანონმდებლო ინიციატივა მოიცავს ექსპერტთა კორპუსის შექმნას და ეს კორპუსი მიიღებს გადაწყვეტილებას არა მხოლოდ რა შინაარსით, არამედ რა წესით უნდა დაბრუნდეს იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენა“ სკოლაში, ეს საკითხი უნდა განიხილებოდეს გრი-

ფორების სტანდარტული წესის მიღება, რადგან „დედა ენა“ არის ჩვენი არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი“.

იაკობ გოგებაშვილის საზოგადოება წლებია იაკობ გოგებაშვილისეული „დედა ენის“ სკოლებში შეტანას ლობობრებს. ორგანიზაციის თანათავმჯდომარე გიორგი გოგებაშვილი რამდენიმე ინტერვიუში საუბრობს, რომ გოგებაშვილისეულმა „დედა ენამ“ განათლების სამინისტროსგან გრიფორი 2009 წელს მიიღო, 2011 წლის გრიფორების კონკურსში კი გრიფორი ვეღარ მოიპოვა იმ არგუმენტით, რომ მეთოდოლოგია იყო მოძველებული.

შეკითხვას, ხომ არ შეიძლება ეს ინიციატივა, რომელიც ერთი ჯგუფის მხარდაჭერად აღვიქვით, მარიამ ჯაშმა მიკერძოებულს უწოდებს, თუმცა დასძენს, რომ

„იმისთვის, რომ ერთპიროვნული მხარდაჭერა არ მოხდეს რომელიმე ჯგუფის მიმართ შეიქმნება კომისია“.

რას გულისხმობს ბრიფინგის სტანდარტული წესი და უშუალოდ მისი განხორციელება?

„ნეტავ რომელი რედაქცია უნდა იყოს? ცხადია, 1912 წლის გამოცემა არ იგულისხმება“, – შეკითხვაზე შეკითხვითვე უპასურობს განათლების სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და სასწავლო რესურსების შეფასების

სამმართველოს, ჰუმანიტარული და სოციალური მეცნიერებების მიმართულიების ხელმძღვანელი თამარ ჯაყელი, რომლის თქმითაც „ამ გამოცემის უცვლელი სახით შეტანა სკოლებში ბევრ უხერხულობას შექმნის“.

უკვე გრიფორებულია დაწყებული კლასების სახელმძღვანელოები, კონტრაქტები გაფორმებულია, უამრავი რამ არის უკვე შეთანხმებული და ვერ წარმოიშობება, როგორ შეიძლება ეს ყველაფერი შეიცვალოს...

„არ მგონია, ვინმე ამას ფიქრობდეს, ვინაიდან 40-იანი წლებიდან მოყოლებული მოსწავლეები გოგებაშვილის „დედა ენის“ ადაპტირებული ვერსიით სწავლობენ. არ შეიძლება, წიგნი მოწყდეს კულტურული და პედაგოგიკური განვითარების პროცესებს და ამის მაგალითი იაკობ გოგებაშვილმა მოგვცა, რომელმაც რამდენჯერმე შეცვალა თავისი პირველი გამოცემა.“

1-დან მე-6 კლასის ჩათვლით ყველა საგნის სახელმძღვანელოს ეროვნული სასწავლო გეგმით უკვე აქვს გრიფორი და მომავალი 5 წლის განმავლობაში ამ საფეხურის ახალ სახელმძღვანელოზე გრიფორი არ გაიცემა. შესაბამისად, გრიფორ „დედა ენა“ მინიმუმ 5 წლის განმავლობაში ვერ მიიღებს. თუმცა „დედა ენის“ ადაპტირებული 2 სახელმძღვანე-

ლო სკოლებში ამჟამადაც არსებობს.

„უკვე გრიფორებულია დაწყებული კლასების სახელმძღვანელოები, კონტრაქტები გაფორმებულია, უამრავი რამ არის უკვე შეთანხმებული და ვერ წარმოიშობება როგორ შეიძლება ეს ყველაფერი შეიცვალოს“, – ამბობს თამარ ჯაყელი. მისი თქმით, ცალკე აღებული ერთ სახელმძღვანელოს გრიფორი არ ენიჭება.

წინასწარჩვენი პერიოდი და ეროვნული სენტიმენტები.

თუ განათლების სამინისტრო „დედა ენის“ გრიფორების საკითხის წამოწევას იაკობ გოგებაშვილის საზოგადოების მცდელობებთან აკავშირებს, საზოგადოების ერთი ნაწილი ფიქრობს, რომ საკითხმა აქტუალობა წინასწარჩვენი, ეროვნული მოტივების მხარდაჭერის საბურველი შეიძინა.

სტატიაში „გოგებაშვილის მეთოდის პარადოქსი“, ლიტერატორი ქეთო ნინიძე წერს, რომ „დედა ენამ“, როგორც ქართული ენის სინონიმის დაცვისა და განათლების სიმბოლო, ჯერ რუსეთის იმპერიის შემდეგ კი – საბჭოთა რეჟიმის პირობებში საქართველოს ნაციონალური იდენტობის შენარჩუნების საქმეში მნიშვნელოვანი ფუნქცია შეასრულა, თუმცა, ის თანამედროვე ბავშვის საჭიროებებს ნაკლებად ეხმიანება:

„არა იმდენად მეთოდური აცდენაა, რამდენადაც თემატური, ლექსიკურ-ფრაზეოლოგიური იმიტომ, რომ ის „დედა ენა“ აბსოლუტურად სხვა სოციალური კულტურული გამოწვევისთვის და მიზნობრივი ჯგუფისთვის იქმნებოდა და ახლა სულ სხვა მოცემულობა გვაქვს მეფეება, „დედა ენის“ რეკონსტრუქციაზე საუბრისას მხედველობაში ჰქონდეთ ის, რომ წიგნი მორგებული უნდა იყოს დღევანდელი და არა საუკუნისწინა ბავშვის ინტერესებს, ყოფას, მის ლექსიკას.“

6160 ხარაპი

ჰამურაბის სასამართლო

ბანვლილი ორი ასეული წლის მანძილზე მესოპოტამიის უძველეს მიწაზე ათასობით სოლისებრი ტექსტიანი თიხის ფირფიტა იქნა ნაპოვნი. ოთხ ათასეულ წელზე მეტი ხნის წინათ მცხოვრები ხალხის სულიერ სამყაროში გასარკვევად მკვლევარებმა ძველი ტექსტების გაშიფვრას შეუდგნენ. მიგნებულ არქეოლოგიურ მასალაში მსოფლიოში ერთ-ერთი პირველი კანონთა კრებულის გამოკვლევა დაიწყო, რომელიც ბაბილონის მეფე ჰამურაბის ეკუთვნის.

ბაბილონის მეექვსე მეფე ჰამურაბი მმართველი ჩვ.წ.ალ-მდე 1793 წლიდან 1750 წლამდე იყო. ამ ძლევაში იმდენი ხელმწიფე სპარსეთის ყურიდან ვიდრე ასურეთამდე მიწების გაერთიანება შეძლო, თუმცა მისი გამეფების მომენტისთვის ბაბილონი ახალგაზრდა და ერთობ მოკრძალებული სახელმწიფო იყო. მიღწეულმა წარმატებებმა კი მას ბაქთობით ათქმევინა კანონთა თავის ცნობილი კრებულის შესავალი: „მე ვარ მზრუნველი, დიდი ღმერთების მორჩილი, სუმუღაელის შთამომავალი, სინ-მუბალითის ძლევაში მემკვიდრე, ხელმწიფობის მუდმივი თესლი, მძლავრი მეფე, ბაბილონის მფე, რომელმაც სინათლე მისცა შუმერისა

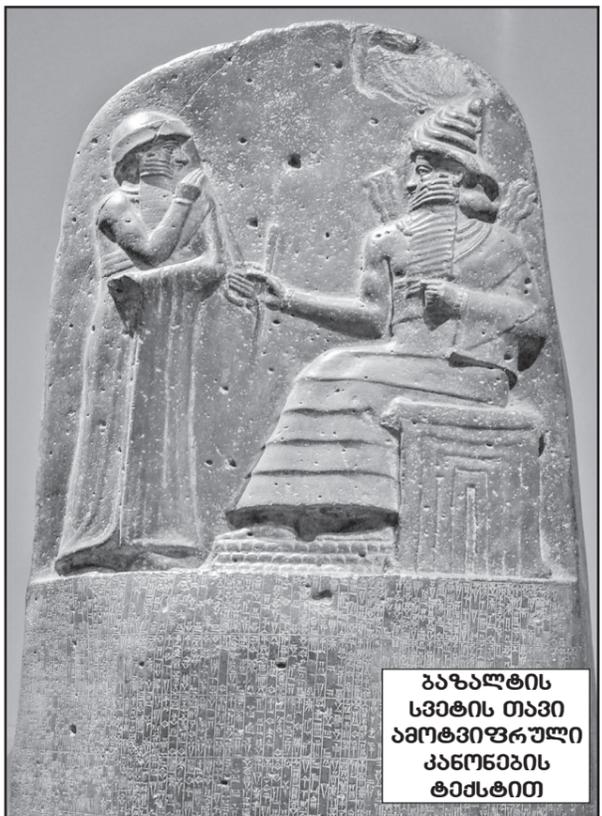
ჰამურაბის კოდექსი

და აკადის ქვეყანას, ბატონი, რომელმაც მორჩილება აიძულა ქვეყნის ოთხი მხარე, რჩეული ქალღმერთ იშტარისა!”

არადა, ბრძოლის ველზე მიღწეულ წარმატებებზე არანაკლებ მნიშვნელოვანი ჰამურაბის საქმე, რომელიც უზარმაზარ სახელმწიფოში მართლწესრიგის დამყარებას ითვალისწინებდა, იყო კანონთა ერთიანი კრების შექმნა. ყველა თავისი დადგენილების სრული ტექსტის ამოკვეთა მეფემ 2,25 მეტრის სიმაღლის ქვის სვეტზე ბრძანა. იგი ესავილაში, ქალაქის მთავარ საყდარში დადგეს, მაგრამ ბაბილონისა და ელამს შორის გაუთავებელი ომების შედეგად, ამ უკანასკნელის მეფე შუთრუ-ნახუნტე I-მა (ქვეყანას იგი ჩვ.წ.ალ-მდე 1185-1155 წ.წ. მართავდა) ბაბილონელთა ჯარი თავისი მიწებიდან განდევნა, შემდეგ თავად ბაბილონიც დალაშქრა, სხვა ქალაქებიც დაარბია და იქიდან სუბში, ანუ თავის დედაქალაქში მდიდარი ნადავლი, მათ შორის „ჰამურაბის კოდექსიც“ წაიღო.

1902 წელს საფრანგეთის არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ ძველი ქალაქის სუბის გათხრების დროს ცილინდრული ფორმის შავი ბაზალტის მონალითი აღმოაჩინა, ზედ დატანილი სოლისებრი წარწერებით, რომელშიც ჰამურაბის სასამართლო კოდექსის თითქმის სამი ასეული მუხლი იყო ჩამოთვლილი. სწორედ მაშინ გაიგო მსოფლიომ მათი არსებობის შესახებ, პანინის ლეონი კი დღემდე ინახება ბაბილონური კულტურის ეს ყველაზე ცნობილი ნიმუში.

მონოლითის თავში მზის ღმერთის შამაშის წინაშე მდგარი ხელმწიფეა გამოსახული. იგი მოწიწებით იღებს ღმერთისგან კანონთა კრებულს, რითაც ხაზს უსვამს მათ ღვთიურ, ანუ ზებუნებრივ წარმოშობას. ქვევით კი, სვეტის ორთავე მხარეს კანონთა ტექსტი მიუყვება.

თავისუფალ (და არა მონათა!) ადამიანთა მსოფლიო ისტორიაში პირველი იურიდიული კოდექსი, რომელიც მათ უფლებებსა და მოვალეობებს განსაზღვრავს, ჰამურაბის ისტორიული შესავლით იწყება, რომელშიც კერძოდ, აღნიშნულია, რომ ღმერთებმა იგი „...ქვეყანაში სამართლიანობის დასამყარებლად და უსამართლოთა და ბოროტთა მოსასრავად იხმეს, რათა სამართალი ჰპოვოს ობოლმაც და ქვრივმაც...“

შესავალს თავად საკანონმდებლო აქტების, მთლიანად 282 მუხლის შინაარსი მოჰყვება, რომელიც იმ დროის ბაბილონური საზოგადოების ცხოვრების ფაქტობრივად ყველა ასპექტს – სამოქალაქო, სისხლისა და ადმინისტრაციულ სამართალს მოიცავს. ტექსტი კანონთა დამრღვევთა მიმართ თავს დასატეხი ყველანაირი რისხვით და წყევლით სრულდება.

პირველ ყოვლისა, კანონი პირად საკუთრებას იცავს. ქონების ქურდობისთვის სიკვდილით დასჯა იყო გათვალისწინებული, მისთვის ზიანის მიყენებისთვის – მკაცრი სასჯელი. თუკი ახალ გემში წყალი შედიოდა, მაშინ მის ამგვრ ოსტატს საკუთარი ხარჯით ახალი, უფრო საიმედო ხომალდი უნდა აეგო. თუკი ვინმე ზერელედ უდგებოდა დამბების გამაგრებასა და სარწყავი არხების გაყვანას, რაც ქვეყნისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი იყო და წყალი სხვის ყანებს ტმორავდა, მას ყველა მემობლისთვის ზარალი უნდა აენაზღაურებინა. კანონი ასევე ზედამხედველობდა არენდის დროულად გადახდასა და ვალის დაბრუნების ვადების დაცვას.

ჰამურაბის კოდექსში გამოყენებულია ბრალეულობისა და ავი განზრახვის პრინციპი. მაგალითად, დადგენილია განსხვავებული სასჯელი განზრახ და უნებლიე მკვლელობებზე. ამასთან, სხეულის დაზიანებები ისჯებოდა ძველთაძველი პრინციპით „კბილი კბილის წილ“. თუნდაც მცირედი დანაშაულის ჩადენისთვის მსჯავრდებულებს უხვრეტდნენ ან აჭრიდნენ ყურებს, ტუჩებს, თითებს, ზოგჯერ კი სახეზე მღუღარე ფისს ასხამდნენ. თუკი ექიმს პაციენტი შემოაკვდებოდა, ანდა რომელიმე ორგანოს დაუზიანებდა, მას ხელს კვეთდნენ. თუკი მშენებლის მიერ აგებული შენობა ინგრევა, იგი სიკვდილით ისჯება, ხოლო თუ ნანგრევებში სახლის პატრონის შვილი დაიღუპა, მშენებელი საკუთარ შვილს სჯის სიკვდილით.

მეომრები (მეფის დაქირავებულები) სახელმწიფოსგან მამულებს, მონებსა და პირუტყვს იღებდნენ, მაგრამ

ხელმწიფის პირველსავე დაძახებზე სალაშქროდ მზად უნდა ყოფილიყვნენ. ეს მამულები მამაკაცის ხაზით გადაიცივმოდა, მათი ჩამორთმევა არ შეიძლებოდა: კრედიტორს ვალში მეომრის მხოლოდ იმ ქონების წაღება შეეძლო, რაც მან თავისით შეიძინა.

მეომართა და გადასახადის გადახდელთა რიცხოვნობა რომ არ შემცირებულიყო, ჰამურაბი ცდილობდა მძიმე მატერიალურ მდგომარეობაში ჩავარდნილი თავისუფალი მოსახლეობის გადარჩენას. კერძოდ, ერთ-ერთი მუხლით, სამ წლამდე შეიზღუდა სამეცადეო მონობის ვადა, რომელიც უწინ სამუდამო იყო. ამ დროის შემდეგ ვალი დაფარულად ითვლებოდა.

დიდი ადგილი ჰქონდა დათმობილი კოდექსში ოჯახსა და ქორწინებას. საიმისოდ, ქორწინება კანონიერად რომ ყოფილიყო მიჩნეული, უნდა შემდგარიყო კონტრაქტი. ქმრის მხრიდან მრუშობად ითვლებოდა, თუკი ის თავისუფალი კაცის ცოლს შეაყვანდა – ეს ქმედება დიდი ჯარით ისჯებოდა. მაგრამ, არაერთგული ცოლების მიმართ კანონი გაცილებით მკაცრი იყო – მას წყალში ახრჩობდნენ. თუკი ქმარი მოლატე ცოლის პატივს გადაწყვეტდა, სასჯელისგან არა მართო ქალი, არამედ მისი შემცდენელიც თავისუფლდებოდა.

ცული დიასახლისების თაობაზე კი ნათქვამი იყო შემდეგი: „თუკი ის ზეგნს ყვებოდა, სახლი სათანადოდ მოვლილი არ ჰქონდა და არც შვილები აღზარდა პატიოსან ადამიანებად, იგი წყალში უნდა ჩააგდოს“. რაც შეეხება მამას, მას უფლება არ ჰქონდა ვაჟისთვის მემკვიდრეობის წილზე დაეტოვებინა, თუკი მათ რაიმე დანაშაული არ ჰქონიათ ჩადენილი და თავისი ხელობაც უნდა ესწავლებინა.

ჰამურაბის მმართველობის დროს ხალხს ასამართლებდნენ არა უხუცესები, როგორც ეს უწინ იყო, არამედ მეფის მიერ ყველა ქალაქში საგანგებოდ დაყენებული ჩინოსნები. ყველა საქმე მკაცრად დადგენილი წესით განიხილებოდა, მდივანი კი სასამართლო პროცესის მთელ მსვლელობას იწერდა. თუკი საქმე რთული იყო და მოსამართლეს განაჩენის გამოტანა უჭირდა, დამნაშავე ბადრავს დედაქალაქში გადაჰყავდა, სადაც საქმე მთავარ სასამართლოში განიხილებოდა. გადაწყვეტილებით უკმაყოფილებს მეფესთან მისი გასაჩივრება შეეძლო.

მეცნიერები დღესდღეობითაც კამათობენ იმის თაობაზე, არის თუ არა ძველ ალთქმაში უშუალოდ ჰამურაბის კოდექსიდან აღებული ადგილები. როგორც ჩანს, ეს მართლაც ასეა, ვინაიდან მიმოიური პატრიარქი აზრამი სწორედ ბაბილონური კანონმდებლის ხანაში ცხოვრობდა. ეს იმას ნიშნავს, რომ ძველ ებრაელებს თავიანთი სახელმწიფო ჯერაც არ ჰქონდათ. მაგრამ, ზოგიერთი მაინც მიიჩნევს, რომ ჰამურაბის კანონებიც და ძველი ალთქმაც II ათასწლეულის დასაწყისში აღმოსავლეთში საყოველთაოდ გავრცელებულ ზოგად კანონებს ეფუძნებოდა.

ცხადია, ჰამურაბის კანონები იდეალური არ არის, მაგრამ ესაა მსოფლიოში უძველესი კოდექსი, რომელიც უხსოვარი დროიდან არსებულ მკაცრ წეს-ჩვეულებებს ემყარებოდა, რომლებიც სამართლის უდავოდ მკაცრ და სამართლიან ზომებს ითვალისწინებდნენ.

მოამზადა
ოთარ ტურაბელიძე

ფორუმი

საბელონი და საბარელი - ANOC-ის ბენეფიციარი ასამბლეაზე

ტოპიოში დაიწყო ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების ასოციაციის (ANOC) 23-ე გენერალური ასამბლეა, რომელშიც მსოფლიოს 206 ქვეყნის ათასზე მეტი წარმომადგენელი მონაწილეობს.

ასამბლეის დღეგატებს მიესალმა იაპონიის პრემიერ-მინისტრი სინძო აბე. საზეიმო გახსნაზე სიტყვით გამოვიდნენ საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის (IOC) პრეზიდენტი თომას ბახი, ასევე ANOC-ის ან უკვე გადამდგარი პრეზიდენტი, შეიხი აჰმად ალ-ფაჰად ალ-საბაჰი, რომელიც ეთიოპიის კომისიის დასკვნის საფუძველზე დროებით ჩამოშორდა თავისი ფუნქციებისა და

ვალდებულებების შესრულებას. შესაბამისად, გადაიდო ANOC-ის პრეზიდენტის არჩევნები, სადაც ერთადერთი კანდიდატი სწორედ ალ-საბაჰი იყო. ვიდრე ახალი არჩევნები დაიბრუნებოდა, ANOC-ს უხელმძღვანელებს პირველ ვიცე-პრეზიდენტად არჩეული ოკეანეთის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების ასოციაციის პრეზიდენტი, ფიჯელი რობინ მიტჩელი.

რაც შეეხება ANOC-ის ასამბლეის დღის წესრიგს, დღეგატები საერთაშორისო ოლიმპიური მოძრაობის არაერთ მნიშვნელოვან საკითხს განიხილავს. პრეზენტაციები წარმოადგინეს 2026 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობის მსურველმა ქალაქებმა - მილანი-კორტინა და პეკინი. 2019 წლის ქვიშის პირველი თამაშებისთვის მზადების შესახებ ისაუბრეს სან დიეგო-2019-ის საორგანიზაციო კომიტეტის წარმომადგენლებმა. ასამბლეაზე დასახელდა ANOC-ის ეთიკის კომისიის ახალი შემადგენლობა. ასევე გაიმართა 2018 წლის პირინაის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების გამორჩეული ვარსკვლავების დაჯილდოების ცერემონია. საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტს ასამბლეაზე წარმოადგენს სეოკ-ის პრეზიდენტი ლერი ხაბელოვი და ვიცე-პრეზიდენტი მამუკა ხაბარელი.

კობა კობახიძე

კალათბურთი

ბაშინ გამთენიისას საქართველოს ეროვნული ნაკრები ტალინში გაემგზავრა, სადაც მსოფლიოს ჩემპიონატის მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპის მატჩში დღეს ესტონეთს დაუპირისპირდება. შეხვედრა ტალინის „საკუ არენაზე“ თბილისის დროით 21 საათზე დაიწყება. ესტონეთის ნაკრები L ჯგუფის აუტსაიდერია, თუმცა, გამარჯვების შემთხვევაში საქართველოს უთანაბრდება და, შესაბამისად, ამ მატჩის მოსაგებად ყველაფერს იღონებს.

საქართველოს ნაკრები 23 ნომბრიდან თბილისის ოლიმპიურ სასახლეში ემზადებოდა. მას მომავალ მატჩებში ვერ დაეხმარებიან ევროლიგაში მოსაპარევე ესპანური „ბასკონიას“ წევრები - თორნიკე შენგელია და მეტ ჯენინგი, ნატურალიზებული მოთამაშისთვის გამოყოფილ 1 ადგილს კი თავად მაკვადენი დაიკავებს, რომელიც ესპანეთის უმაღლეს დივიზიონში შედგენილი ერთ-ერთი ლიდერია. ის „ტენერისე იბეროსტარის“ ლირსებას იცავს და თითქმის ყველა შეხვედრაში საუკეთესო მოთამაშის ტიტულს ეუფლება.

ბალტიისპირეთში გამგზავრების წინ გამართული ბოლო ვარჯიშის შემდეგ, რომლის დასკვნითი ნაწილიც ჟურნალისტებისთვის ღია იყო, ბერძენმა სპეციალისტმა ის 12 მოთამაშე დაასახელა, რომელიც ტალინში ითამაშებს. ესენი არიან: ცინცაძე, ანდრონიკაშვილი, მაკვადენი, სანაძე, როგავა, ბოქოლიშვილი, ფაცაცია, ბურჯანაძე, ბერიშვილი, ლონდარიძე, შერმადინი და ბითაძე.

12 რჩეული

ნაკრების კალათბურთელები იმავე ვარჯიშზე ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ გაჩაღებულ გლობალურ კამპანიას შეუერთდნენ. 16-დღიანი აქცია გენდერული ძალადობის წინააღმდეგ მსოფლიოში 1991 წლიდან იმართება, რომელსაც მსოფლიოს 187 ქვეყანა და 5000-ზე მეტი ორგანიზაცია უერთდება. კამპანია მიზნად ისახავს საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებას და ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის თვალსაზრისით არსებული გამოწვევების აქტუალიზაციას. აღნიშნული აქტივობის თემას წარმოადგენს ქალთა მიმართ ძალადობის აღმოფხვრა. მას საქართველოში კოორდინაციას უწევს გენდერული თანასწორობის, ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის საკითხებზე მომუშავე უწყებათაშორისი სამთავრობო კომისია.

ვიტალი ჯაფარიძე

პროფესიონალის აზრით

დღეს ჩუმად ყოფნა სირცხვილია. როცა ამ წერილის დაწერა გადაწყვიტე, ყოფილი პრობლემით ძალიან დაბრუნული ვიყავი და ვარ, მაგრამ ვიღებ ვალდებულებას, რომ ვისაუბრო სასკოლო სპორტის დღევანდელ უნუგეშო მდგომარეობაზე. ყველას ვიდეგ ერთხელ შევახსენებ, რომ მოზარდი თაობის პროფესიონალი ფორმირებას განვითარებულ ქვეყანაში განსაკუთრებული ადგილი უკავია. არ მგვარდება ქვეყანა, რომელიც სპორტის გაკვეთილებს სასწავლო პროცესში ზედმეტად მიიჩნევდეს. შემთხვევით არ არის ნათქვამი - ოლიმპიური მედალი მოსწავლის ჩანთაში დევსო. დიას, ფიზიკულტურის გაკვეთილებიდან იწყებოდა ოლიმპიური, მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონების საბატიო კვარცხლბეკისაკენ სავალი გზა. სპორტის გაკვეთილები რომ სკოლაში პროფესიონალის სულიერ და ფიზიკურ პარამონიულ სრულყოფას ემსახურება, ამაზე უკვე არავინ დავიწყებს.

ძალმომრეობას უფრო ადვილად აიტანდა კაცი, ვიდრე უსამართლობას. ბოლო 15-20 წელიწადი ჩვენ კი არ ვცხოვრობთ, არამედ იმედი გვაქვს მხოლოდ, რომ ვიცხოვრებთ ისეთ ქვეყანაში, სადაც ჯანსაღი აზრის გამოთქმა უზრუნველყოფილია. ის ორგანიზებული ქაოსი, რაც ქართულ სასკოლო სპორტში არსებობს, კარიკატურული ასლია იმისა, რაც ხდება ჩვენს ტანჯულ ქვეყანაში. საქართველოს სკოლებში სპორტის გაკვეთილებზე, როგორც საგნის პოპულარიზაციაზე, ბოლო დროს თუ საუბრობენ მხოლოდ. ჩვენი სკოლების უმრავლესობაში სპორტი, როგორც საგანი, უგულვებელყოფილია და მასწავლებლები აღმატებულად უყურებენ ამ საგანს. მხოლოდ რამდენიმე სკოლის ენთუზიასტი დირექტორი და სპორტის მასწავლებელი თუ ჯახირობს და მცირე მასშტაბის სპორტული ღონისძიებების ჩატარებით შემოიფარგლება.

ადრე სკოლის ფიზალზრდის მასწავლებლები თავად

სასკოლო სპორტი უკვლას ითხოვს

ხელმძღვანელობდნენ კლასგარეშე სპორტულ საქმიანობას. ამის საფასურად სახელფასო დანამატსაც იღებდნენ, ახლა კი საპირისპირო განწყობაა - სპორტის გაკვეთილები არ ტარდება და რომელი ჭკუათმყოფელი ჩაატარებს სექციურ მეცადინეობებს. სკოლის დარბაზები გამოკეტილია და სიცოცხლენარტყულივით გამოიყურება.

რაც შეეხება სპორტის მასწავლებლების კატეგორიას, აქ ისეთ ხალხს შეხვდებით, რომლებსაც სპორტთან ისეთი შეხება აქვს, როგორც თხას კიბერნეტიკასთან. საბედნიეროდ, არიან მასწავლებლები, რომლებსაც აქვთ დიდი მოლოდინი, რომ პროფესიონალიზმში დაფასდებიან. კარგი იქნება, თუ კულტურის, განათლების, მეცნიერებისა და სპორტის სამინისტრო გაითვალისწინებს და რესურსცენტრებში სპორტის მენეჯერის საშტატო ერთეულს დაამკვიდრებს, რომელიც კონტროლზე აიყვანს სპორტის მასწავლებლების საქმიანობას, დაგეგმავს სკოლებს შორის სხვადასხვა სპორტულ შეჯიბრებებს, რაც სპორტის მასობრიობის უპირველესი გარანტი იქნება, ხოლო იმ სკოლებში, რომელთა კონტიგენტი 400 მოსწავლეს გადააჭარბებს, პარალელურთა რაოდენობა 2-3 კლასზე მეტი იქნება. აუცილებელია კლასგარეშე საშტატო ერთეულის დამტკიცება, რადგან მხოლოდ გაკვეთილებზე ვერანაირად ვერ დაასაქმებ ყველა ბავშვს და ამით ნურც თავს მოვიტყუებთ და ნურც სხვის მოტყუებას შევეცდებით.

მსოფლიო მწერლობის გამორჩეული კლასიკოსი გაბრიელ გარსია მარკესი ბრძანებდა: „მე ვემსახურები ჩემ ხალხს და არა ჩემი ხალხის მთავრობას...“ რა არის იმაზე ბუნებრივი, რომ ადამიანი იყოს პატიოსანი და ემსახუროს საკუთარ ხალხს. ჩვენთან კი პირიქით არის - ხალხის და მთავრობის ინტერესები ისე არის აცილებული ერთმანეთს, რომ მათი კალაპოტში ჩაყვება დღევანდელ პირობებში ძალიან ძნელი გახლავთ. არცაა გასაკვირი, ჩვენთან ხომ მორალი ყირაზეა დაყენებული და ბევრ შემთხვევაში უმრავლესობა საკუთარ კეთილდღეობას არის გამოკიდებული და ბატონს ემსახურება. ამიტომ მიმაჩნია, კადრების შერჩევისას ვიყოთ ძალიან ფრთხილად, ნუ წავართმევთ ახალგაზრდებს ბავშვობის წლებს, ხოლო თანამდებობაზე მყოფ ადამიანს კარგად უნდა ჰქონდეს გათვითცნობიერებული თავისი საქმიანობა, თავმდაბალი და სამართლიანი უნდა იყოს, ურთიერთდაფასება აუცილებელია. დღევანდელ პირობებში ჩვენთან აღინაშნავს უნდა ელოდნენ ისეთი პიროვნებები, ვისთვისაც „ექტივირობა“ დროებითი ნაბიჯია.

კოლეგებს მოეუწოდებ, მიზეზების მოშველიებას თავი დაუხრებოთ, ვეძებთ გამოვლავალი, რომ მოზარდი აქტიურად იყოს ჩართული ყოველდღიურ ცხოვრებაში. მჯერა, ქართული სასკოლო სპორტი არ არის მისი დღევანდელი უნიათო მასწავლებლების და ხელმძღვანელების საჯიჯგინი. იგი ყველასია, ვისაც სპორტი და ბავშვები უნაგაროდ უყვარს, იგი ქვეყნის საერთო ტკივილია.

ამ წერილისთვის რა მრჯილია? ის, რაც ყველასთვის ნათელია: დავანებოთ თავი არწყენიების პოლიტიკას და დავარქვათ ყველაფერს თავისი სახელი.

ბაჰან ჩხეიძე,

მესგაფონის მე-4 საჯარო სკოლის მასწავლებელი.

ფაზბურთი

დარჩა ოთხი პაქანსია

ტრადიციისამებრ, ჩემპიონთა ლიგის ჯგუფურ რაუნდში მოვლენები ისე განვითარდა, რომ დასკვნითი ტურის შეხვედრების უმეტესობამ აზრი დაკარგა.

მიზეზი ბანალურია - გრანდები ვადაძე გაუსწორდნენ მეტოქეებს, პლეი-ოფის საგზურები უკვე გაინადღეს და ნაცვლად იმისა, რომ ბოლო აკორდს მოჭარბებული მოტივაცია ახლდეს თან, პირიქით - ფორმალობად იქცა.

მას ასე, გასადა გაზაფხულზე მერვედფინალში ითამა-

შებენ: „რეალი“, „იუვენტუსი“, „ბაიერნი“, „მანჩესტერი“, „რომა“, „აიაქსი“, „სიტი“, „ატლენტიკო“, „დორტმუნდი“, „პორტუ“, „შალკე“ და „ბარსელონა“, ხოლო დარჩენილი ოთხი ვაქანსია ორ კვირაში შეივსება.

აღსანიშნავია, რომ პირადი სარეკორდო ნიშნული 106 გატანილ ბურთამდე აიყვანა კატალონიელთა არგენტინელმა ლიდერმა ლეო მესიმ, ახლა კი, მოდით, ამ დღეებში გამართული მატჩების შედეგებს გავეცნოთ.

„ა“ ჯგუფი. ატლენტიკო - „მონაკო“ 2:0, „დორტმუნდი“ - „ბრიუგე“ 0:0.

„ბ“ ჯგუფი. „ტოტენჰემი“ - „ინტერი“ 1:0, „ეინდჰოვენი“ - „ბარსელონა“ 1:2.

„გ“ ჯგუფი. „ნაპოლი“ - „ცრენა ზეზუდა“ 3:1, „პარი სენ-ჟერმენი“ - „ლივერპული“ 2:1.

„დ“ ჯგუფი. „პორტუ“ - „შალკე“ 3:1, „ლოკომოტივი“ - „გალათასარაი“ 2:0.

„ე“ ჯგუფი. აიკ - „აიაქსი“ 0:2, „ბაიერნი“ - „ბენფიკა“ 5:1.

„ვ“ ჯგუფი. „ლიონი“ - „სიტი“ 2:2, „ჰოფენჰაიმი“ - „შასტარი“ 2:3.

„ზ“ ჯგუფი. „რომა“ - „რეალი“ 0:2, ცსკა - „პლზენი“ 1:2.

„თ“ ჯგუფი. „იუვენტუსი“ - „ვალენსია“ 1:0, „მანჩესტერი“ - „ინგ ბოიზი“ 1:0.

გიორგი შოთაძე

ინტერნეტიდან

ოსმალური მუჰენიერა

მუჰენიერიბ თურქი მოდელი და მსახიობი სანსუ ტასკინი, რომელიც ოსმალთა ქვეყანაში უკვე აღარ მოღვაწეობს, რადგან ჯერ კიდევ სამი წლის წინათ „ფრთები ლაღად გაშალა“, გადაუფრინა ხმელთაშუა ზღვას და თავი იტალიაში ამოყო, სადაც დღეს მისი ძირითადი ნავთსაყუდელია.

თურქეთში ევრადედიანი ჟურნალი არ გამოდის, სანსუ ტასკინის თვალისმომჭრელი ტან-ფეხი რომ არ სხმარტალებდეს მის გარეკანზე და ტელეარს ვერ ნახავთ, სადაც ამ გონას მიერ შესრულებული როლებით დამუშვენებული თურქული სერიალები არ ახარებდეს მავანთა გულს და უნამლავედს ნერვებს მავანთ.

სანსუ ტასკინის ბედს კარგა ხნის მანძილზე ვეტერან თურქ ფეხბურთელს და ახლა უკვე ბიზნესმენად გარდასახულ ემრე ბელოზოლუს უკავშირებდნენ, თუმცა, ეს

ჭორი თავად ემრემ დაიჭირა შორს და განაცხადა, რომ ტასკინს კი ვიცნობ, მაგრამ ასე ბევრ ლამაზმანს ვიცნობ და ყველას ლოგინში რომ მივათრევდ, ემრე კი არა, სულთან აჰმედი ვიქნებოდით...

როსტომ რაჭველიშვილი

უსიტყვო მისტერიის ჯალოქარი...

ამირან შალიკაშვილი

თანამედროვე ქართულმა ხელოვნებამ, ქართულმა მწერლობამ, ქართულმა კულტურამ, სრულად საქართველომ უმძიმესი დანაკლისი განიცადა.

გარდაიცვალა ქართული თეატრის, დავა ზუსტებთ, ქართული პანტომიმის ელვარე, კაშკაშა ვარსკვლავი, თვალსაჩინო ქართველი პოეტი და საზოგადო მოღვაწე ამირან შალიკაშვილი.

ქართულ ხელოვნებასა და მწერლობას გამოაკლდა მსოფლიო რანგის შემოქმედი, ჩარლი ჩაპლინის, ჟან ლუი ბაროსა და მარსელ მარსოს ბადალი მიმი, რომელმაც მსოფლიო გაოცა, როგორც ქართული გენის, ქართული ნიჭიერების კიდევ ერთმა განუმეორებელმა გამოვლინებამ. მისი მრავალმხრივი, მრავალნაწილიანი შემოქმედება აუცილებლად გამოიხატავს საკუთარ ნიშანს მრავალსაუკუნოვანი დიდი ქართული ხელოვნების საგანძურში.

ამირან ვალერიანის ძე შალიკაშვილი დაიბადა 1939 წლის 22 მარტს უზბეკეთის ქალაქ კოკანდში. 1947 წელს იგი შევიდა ლანჩხუთის რაიონის სოფელ აკეთის საშუალო სკოლაში. 1953 წელს საცხოვრებლად თბილისში გადმოვიდა და მუშაობა დაიწყო კინოსტუდია „ქართული ფილმი“ მუშად. თბილისშივე დაამთავრა მე-19 საღამოს საშუალო სკოლა და 1965 წელს სწავლა განაგრძო თბილისის კულტსაგანმანათლებლო თეატრალურ სასწავლებელში, რომელიც დაასრულა 1960 წელს. შემდეგ სწავლობდა შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო ინსტიტუტში დრამის განყოფილებაზე. ინსტიტუტი ამირან შალიკაშვილმა 1964 წელს დაამთავრა. მას შემდეგ იგი მუშაობდა ვასო აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის სახელმწიფო თეატრის მსახიობად, კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის მსახიობად და არაერთი დასამახსოვრებელი როლი შექმნა ამ თეატრების სცენაზე.

თუმცა მისი არტისტული ბუნების სრული რეალიზება 1961 წლიდან დაიწყო, როდესაც პანტომიმის ჯგუფი შექმნა, შემდგომ ეს ჯგუფი სტუდიად გარდაიქმნა, ხოლო 1970 წლიდან ეს დიდებული შემოქმედი სათავეში ჩაუდგა საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიასთან არსებულ პანტომიმის თეატრს — მისი ცხოვრების მთავარ მიზანს, მისი არსებობის მთავარ გამართლებას. 1979 წლიდან ეს თეატრი სახელმწიფო თეატრად გადაკეთდა, რომლის ერთადერთი დირექტორი და სამხატვრო ხელმძღვანელიც სიცოცხლის უკანასკნელ დღეებამდე თავად ამირან შალიკაშვილი იყო. ამავე დროს, 1969 წლიდან ბატონი ამირანი თეატრალურ ინსტიტუტში პანტომიმის საგანს ასწავლიდა. 1978 წელს მისი წინადადებით ამავე ინსტიტუტში გაიხსნა პანტომიმის ფაკულტეტი, რომელსაც თავად ხელმძღვანელობდა.

დაიბ, ჩვენმა დიდმა მანქანამ არამართო სრულყოფილად შეინოვა, გაითავისა მსოფლიო პანტომიმის საუკეთესო მიღწევები, არამედ ეს ყოველივე ქართული სულიერების ქურაში საკუთარი გულის სისხლით გამოანართო და საოცარი ქართული ჟღერადობა მიანიჭა. მის პიროვნებაში ბრწყინვალედ შეერწყა ერთმანეთს დიდი ადამიანური, ყველაფრის შთანთქმელი ვნებები, ემოციურობა, პოეტურობა, ბოხოქარი დაუოკებელი სწრაფვა თავისუფლები-საკენ და შედეგად სასწაულებრივად გამოგნებული მივიღეთ — ამირან შალიკაშვილის სახით გვყავდა მასშტაბურად მოაზროვნე ხელოვანი, რომლის პლასტიკაში ჩამოქნილი ქართული სულის ყივილი თითქოს ვერ ეტეოდა ჩვენს ბებერ, ცოდვითადაც-

მულ დედამინაზე და გალაქტიკისაკენ ისევე მისწრაფოდა, როგორც „ჩაკრულო“ — ქართველთა სავიზიტო ბარათი.

ამირან შალიკაშვილი არ ლაპარაკობდა, არ საუბრობდა, მაგრამ ლაპარაკობდა მისი სხეული, მისი ხელები, რომლებიც ტიროდნენ, იცინოდნენ, მღეროდნენ და ჩვენც გვაიძულებდნენ თანამონაწილენი გავმხდარიყავით ისეთი მისტიკისა, რომელიც გვანცვიფრებდა აზროვნების სიღრმითა და სიღრმით.

ქართველ მწერლებს განსაკუთრებით გვახარებდა ის გარემოება, რომ მავსტროს სწორუპოვარი სპექტაკლების წარმატებაში ქართულ მწერლობასაც ედო წვლილი. ვაჟა-ფშაველას „სტუმარ-მასპინძელი“, გალაკტიონ ტაბიძის „მესაფლავე“, გურამ დოჩანაშვილის „ფიროსმანი — მეფე“, ვახტანგ გოგოლაშვილის „მუშკეტერის სიკვდილი“, რევაზ მიშველაძის „ტირენტი გრანელი“, „წმინდა გიორგი“, „ქრისტე“ — ამ ნაწარმოებების მიხედვით შექმნილი სპექტაკლები პანტომიმის თეატრის ოქროს ფონდის კუთვნილებად იქცა.

ამირან შალიკაშვილის ხელოვნება პლასტიკად ჩამოღვენილი პოეზიაა და რა გასაკვირია, თუ დიდმა მავსტრომ პოეზიაშიც სცადა ბედი. „ხილვენი ფიროსმანზე“, ლექსები, „გულმა არ მოისვენა“, „ვარდის ცრემლით მიტორია“, „დუმილის შემდეგ“ — ამ პოეტურმა კრებულებმა სრულად დაიტია ამირან შალიკაშვილის ბოხოქარი სულის ლალადისი და კიდევ იმაზე მიგვანიშნა, რომ მათი ავტორი, ერთი შესხედვით, ხმაურიანი და ბოჰემური პიროვნება სინამდვილეში სააღდგომო ბატკანს წააგავდა, ზვარაკად შესანიერ ბატკანს, რომელიც თავის ხილვებსა და ზმანებებში სიყვარულით და სიყვარულისთვის ცოცხლობდა...

ძალზე საინტერესოდ გვესახება ამირან შალიკაშვილის მოგონებების ოთხტომიანი წიგნი „ცრემლიანი შემოდგომა“, აგრეთვე პანტომიმა — დუმილის პოეზია“ და სულ ახლახან გამოცემული „პანტომიმა“...

ამირან შალიკაშვილი არჩეული იყო საქართველოს თეატრალურ მოღვაწეთა კავშირის გამგეობის, ევროპის პლასტიკის თეატრის გაერთიანების, საერთაშორისო მიმების ორგანიზაციის წევრად.

საქართველოს სახალხო არტისტს, კულტურის რაინდს, საქართველოს ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეს მინიჭებული ჰქონდა კოტე მარჯანიშვილისა და სანდრო ახმეტელის, აგრეთვე საქართველოს მწერალთა კავშირის პრემიები. დაჯილდოებული იყო ღირსების ორდენით.

დაიბ, ჩვენ გვერდით ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა ფერიული შესაძლებლობების მქონე დიდი შემოქმედი, რომელსაც, ჩვენდა სამწუხაროდ, ვერან არ ამჩნევდა არცერთი ხელისუფალი.

ქართველი მწერლების მასსოვრობაში სამუდამოდ დარჩება ქართული პანტომიმის მშვენიერების, მშვენიერი პოეტისა და ერისკაცის სახე.

საპარტიველოს
მწერალთა კავშირი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის მინისტრის მოადგილის მანანა ანუას მეუღლის

მამუკა ჭილაშვილის

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

მეუღლე ნანა ჩიქავა, შვილები ლონდა, კახა სულაქველიძეები, შვილიშვილები თათია, სოსო კარტოზიები, დის-შვილები ლია, გელა ქურდაძეები, ძმისშვილი მანანა სულაქველიძე ოჯახებით, სიძე ალექსანდრე გაბუნია, ცოლისძებნი ლია, ხათუნა ჩიქავები, რძალი ლალი ბერაძე, ქვისლი პალიკო ქარდავა და ახლო ნათესავები ღრმა მწუხარებით იუნყებიან, რომ გარდაიცვალა ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ბონდო სულაქველიძე

პანაშვიდი: 30 XI, 16 სთ, გამოსვენება 1.XII, 14 სთ.
მისამართი: დიდი დილომი, იოანე პეტრიწის ქ. №13, III სადარბაზო, მე-8 სართული; დაკრძალვა საბურთალოს სასაფლაოზე.

მედიკო ვლადიმერის (ლოლო) ასული კვარაცხელია

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტრო ღრმა მწუხარებით იუნყება, რომ გარდაიცვალა აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს განათლების და საგანმანათლებლო პროგრამების სამსახურის უფროსის მოადგილე

მედიკო კვარაცხელია 1952 წლის 19 აპრილს გულრიფშის რაიონის სოფელ განახლებაში დაიბადა. განახლების საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლას აგრძელებს სოხუმის პედაგოგიურ ინსტიტუტში.

1974 წელს იგი პედაგოგიურ მოღვაწეობას იწყებს მშობლიური რაიონის ბალმარანის საშუალო სკოლაში. 1981 წლიდან მუშაობას აგრძელებს სოხუმის №13 საშუალო სკოლაში გეოგრაფიის პედაგოგად. 1991 წლიდან არის დირექტორის მოადგილე სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის დარგში, 1992-93 წლებში იყო სოხუმის №16 საშუალო სკოლის დირექტორი.

1993 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე მუშაობდა აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტროში წამყვან თანამდებობაზე. მედიკო კვარაცხელია გამოირჩეოდა საქმისადმი დიდი სიყვარულითა და პროფესიონალიზმით. მრავალი თაობის აღმზრდელობა ქალბატონმა თანამშრომლებსა და მეგობრებს დიდი გულისტკივილი დაუტოვა.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი ლამაზი სული და დაუმკვიდროს სასუფეველი, სადაც მართალნი განისვენებენ.

რეკლამა

„საქართველოს რესპუბლიკაში“

ქობტაპას ქ. №21. 599 79-76-79; 568 82-09-84

იციოცხლე, კოლეგა!

კველ გივიან-მნიგნობარტა ჩამოგაკალი

ჩვენი გაზეთის ერთ-ერთ აქტიურ ავტორს, მეგობარსა და გულშემატკივარს თეანგიზ მდივანს გულითადად ვულოცავთ მეოთხმოცე წლისთავს

დაიბადა 1938 წლის 25 ნოემბერს ზესტაფონის რაიონის სოფელ საზანოს სასახლისუბანში და რადგან ზოგჯერ მართლაც უცილობელია, „დედა ვნახოთ, მამა ვნახოთ და შვილი ისე გამოვ-ნახოთ“, საგანგებოდ ვიტყვი, რომ დედამისი – მარიამ ავალიშვილი იმერეთის მეფის ბექდის მცველის შვილთაშვილი გახლდათ, მამა – ლუარსაბ იაგორის ძე მდივანი კი – იმერეთის მეფის მესტუმრეთუხუცესის შვილთაშვილი. დამთავრებული აქვს ორი უმაღლესი სასწავლებელი – შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრისა და კინოს ინსტიტუტი და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის ფაკულტეტი. იყო სსრ კავშირის ჟურნალისტიკა კავშირის წევრი და ამჟამად არის საქართველოს ჟურნალისტიკა შემოქმედებითი კავშირის წევრი და საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტი. მკითხველებისა და კოლეგების ყურადღება მიიპყრო ჯერ კიდევ 1963 წელს, როდესაც გაზეთ „ლიტერატურულ საქართველოში“ გამოაქვეყნა ვრცელი ინტერვიუ გამომცემლობა „ლიტერატურისა და ხელოვნების“ დირექტორთან, პოეტ რევაზ მარგიანთან. მას შემდეგ სტატიებს სისტემატურად ბეჭდავდა „სოფლის ცხოვრებაში“, „ახალგაზრდა კომუნისტში“, „კომუნისტში“, „თბილისში“, „ქუთაისში“ და ჟურნალ „ნიანგში“. დაჯილდოებულია „ლირების ორდენით“. არის საქართველოს თეატრალური საზოგადოების წევრი და ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი. არჩეულია იუმორის ეროვნული აკადემიის წევრად.

დიდხანს იღვანა თენგიზ მდივანმა ი. გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური სასწავლებლის (შემდეგ ინსტიტუტის) დირექტორის პოსტზე და ჩინებული ხელმძღვანელისა და მასწავლებლის სახელი დაიმკვიდრა.

თენგიზ მდივანი არის სიკეთით, სიყვარულით, ღიმილით სავსე კოლორიტული პიროვნება, ცნობილ ნმ-იანელთა თაობის სახელოვანი სამეგობროს ღირსეული წევრი, ჭეშმარიტი პატრიოტი, უბრალოებით და თანადგომის ნიჭით გამორჩეული მამულიშვილი...

იციოცხლე დიდხანს, ოჯახისთვის, სამეგობროსთვის და თბილისისთვის საჭირო თენგიზ მდივანო, ძველ მდივან-მნიგნობარტა დიდებულ ჩამოგაკალი!

მეგობართა სახელით ალექსანდრე შენგელია

საოჯახო... პაულის სე

250 ჯიშის ვაშლის ნაყოფს კრეფს ინგლისელი მეზღვე პოლ ბარნეტი... ერთი ძირიდან!

— საკუთარი ბაღის გაზრდა მიწოდდა, მაგრამ საკმარისი ადგილი არ მქონდა, ამიტომ იტალიური გავხდი „საოჯახო სე“ შემექმნა. აღსანიშნავია, რომ დამყნობის ექსპერიმენტის დასრულებას 25 წელი დასჭირდა.

გაზეთის გამოსაწერად მიმართეთ:

„ელვა სერვისი“ 238-26-73; 577 99 16 51 238-26-14; 577 30 88 47

„მასნა“ 214-74-22; 599 982 777

„კლანება-ფორტა“ 292 18 59; 579 79 99 08

გაზეთი შეგვიკლია მოგანოდოთ ელექტრონულად, ელ.ფოსტის საშუალებით.

გაზეთის გამოსაწერად მიმართეთ: 2-99-02-10; 599 797 679.

„ჯიოქლია“ 266-51-13; 593 209 526

ფიქრო გასართველად

სხვათაგან თქმული

ნარწმუნო შეგებულების გრაფიკები: „მოთმინება იქონიე, შენც დაისვენებ“.

სასულმწიფო მე ვარ!

„მზრია! – შეწყვიტე არქიმედემ. – მიხვდი, რატომაც არ მოდის ონკანში წყალი!“

მოვიდა, ნახა, იყიდა, გადაყიდა.

მივს თქვენთან მახვილით მოვა, მახვილის ბაუს გადაიხდის.

მხვინდა კოსმონავტები კოლეგებს ღია კოსმოსში გაჰყავთ ძილის განსაჯრძობად.

ჩვენს შეფს ჩვენი ქება არ უყვარს, ძუნწია ამ მხრივ. ჩვენი მოვალეობაა, სამუშაოს დროის ხარჯზე სულმოუთქმელად ვაქოთ.

რატომ ვარ ათეისტი, ერთმა მართლ ღმერთმა უწყის.

მოსახლეობის ფინანსური წიგნივინება იმდენად ამალდა, ამჯერად სუყველამ მტკიცედ იცის, რომ ბიტკოინი ფუფუნება არ არის, მაგრამ, ეშმაკმა უწყის, რა არის.

იმ ლამაზანს ისეთი ფორმები ჰქონდა, რომ კაცებს ეგრევე უღებოდათ თვალი, რადგან იმ ფორ-

მათა ზომების გარკვევაში იზნოდნენ.

სარწმუნოებრივი – გველთწარმოების საწარმო.

თქონი გაგარეგანება შავ შურსაც ძალუძს.

ერთნაირსმისიან ქორწინებაში ვინც მართალია, ქალი ის არის.

თუ ორი ბოროტებიდან ნაკლებ ბოროტებას ავირჩევთ, დიდი ბოროტება შეიძლება რომ განაწყენდეს და შური იძიოს.

გამოვიდა კამასტრას ახალი გამოცემა ივრითზე. ყოველ სურათზე დედა ჩანს, რომელც ქალიშვილებს არიგებს, როგორ უნდა მოიქცნენ.

მისამ „მსოფლიოს საიდუმლო მთავრობის“ არსებობა სჯერა, ამკარაა, რომ იმას ხუთაცანი კოლექტივისთვისაც არ უხელმძღვანელია თავის დღეში.

არს მიწიქვეშ არის ახალი რამე.

„მცნება“ მარგებელი რამ არის – წარმოსახვას ავითარებს.

მოსალოთა ცოლების ქურქები შევერლია „მადლობისგან“.

მჭედელს დანა იმიტომ არა აქვს, რომ მუქთად არ მუშაობს, ხოლო თავის თავს რომ ფული გამოართვას, ერცხვივინება.

მიტყვევებული ცოლები მიფრინავენ ახალ მსხვერპლთა საქმენელად.

ძალუმს პატარა საჩუქრებიც უყვართ, მაგალითად, ბრილიანტები.

იღვლიანი ჭაობშიც ნახავს ხელმოსაჭიდს.

„თქვენი მადლიერი ვიქნები მარად“ – გადაკრული სიტყვა იმის თაობაზე, რომ ვალს აღარ დააბრუნებს.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA

კოსტავას ძ. №21

მთავარი რედაქტორი სპარტაკ ძოგულია 299-02-10 599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიაშვილი 599 53-76-16;

ალეკო ასლანიშვილი 599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაკიძე 514 33-33-24

გამომცემლობა:

შპს „თანაღმომბა“-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ ტ: 599 79-76-79

შპს „ახალი საუკუნე – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“

იბეჭდება გამომცემლობა „ქოლორ პრესში“ რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაჯ)070.4(479.22) ს-323

ავტორთა საჩუქრადღეობა!

რედაქციის მიერ შეუკვეთიანი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით.

ავტორთა მოსაზრებები, შესალოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ვაძეგვის სიზუსტეზე პასუხს აბეგან ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ შენი გაზეთია, აუცილებლად გამოიწერა, იყიდა, წაიკითხა, ისიაგოვნა!

უხსოვრი პალატის კარსი: აშუ ფოლარი - 2.6611; პირი - 3.0102; ბრიტანული ბიკანა სტარლინი - 3.3937 100 რუბლი - 4.01851; თურქული ლირა - 0.5073; ანარბაიკანული მანათი - 1.5700; 1000 სომხური დრამი - 5.4868.

აინლი 30 ნოემბრისთვის: ადონსაპალითი საქართველო: ბარი - ლამი +3, ლემი +10 მთიანი რაიონები - ლამი -1, ლემი +11 დასავლეთი საქართველო: ბარი - ლამი +7, ლემი +19 მთიანი რაიონები - ლამი +2, ლემი +15 თბილისი: ლამი +7, ლემი +8

დაავიკაპით, მოგვინაპით: ტელ: 299-02-10, 599-79-76-79 ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge